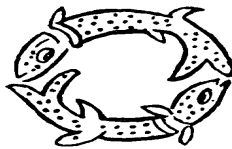

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΝ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ

ΗΤΟΙ

**Η ΘΕΙΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ
ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ
ΤΟΥ
«ΑΔΕΛΦΟΥ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ»**

**ΙΕΡΑ ΜΕΓΙΣΤΗ ΜΟΝΗ ΒΑΤΟΠΑΙΔΙΟΥ
2010**

ΑΚΟΛΟΥΘΙΑ ΤΟΥ «ΚΑΙΡΟΥ»

Κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Ὁρῶν οἱ μέλλοντες λειτουργεῖν ἄρχονται τῆς ἐνδύσεως τῶν ἀμφίων, λέγοντες τοὺς συνήθεις στίχους. Εἶτα νίπτονται κατὰ τὴν συνήθη τάξιν εἰς τὸ χωνευτήριον λέγοντες καθ' ἑαυτοὺς τὸ «Νίψομαι ἐν ἄφθοις τὰς χεῖράς μου», πλὴν τοῦ Προεστῶτος, ὅστις νίπεται εἰς τὸ Χερουβικόν.

Εἶτα οἱ Λειτουργοὶ ἔρχονται ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης καὶ λαμβάνουσι «Καιρὸν» ἐνώπιον τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου, ὡς τοῦ «Σωματικοῦ Χριστοῦ». Ποιοῦσιν δὲ τρία προσκυνήματα καὶ λέγει:

Ὁ Διάκονος· Εὐλόγησον!

Ὁ Ἱερεὺς (ἐκφώνως)·

Δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, τῇ μόνῃ ἀπλῇ καὶ ἀδιαιρέτῳ Τριάδι, τῇ ἐνούσῃ καὶ ἁγιαζούσῃ ἡμᾶς δι' ἑαυτῆς καὶ εἰρηνευούσῃ τὴν ζωὴν ἡμῶν, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς (ἐκφώνως)·

Εν πλήθει ἁμαρτιῶν μεμολυσμένον μὴ με ἐξουδενώσης, Δέσποτα Κύριε ὁ Θεὸς μου· ἰδοὺ γὰρ προσέρχομαι τῷ θείῳ τούτῳ καὶ ἐπουρανίῳ μυστηρίῳ, οὐχ ὡς ἄξιος ὑπάρχων, ἀλλ' εἰς τὴν σὴν ἀφορῶν ἀγαθότητα, ταύτην ἀφίημί σοι τὴν φωνήν· ὁ Θεὸς ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ· ἡμαρτον γὰρ εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου καὶ οὐκ εἰμί ἄξιος ἀντοφθαλμησαί τῇ ἱερᾷ ταύτῃ καὶ πνευματικῇ τραπέζῃ, ἐφ' ἧ ὁ μονογενὴς σου Υἱὸς καὶ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, ἐμοὶ τῷ ἁμαρτωλῷ καὶ πάσῃ κηλίδι κατεστιγμένῳ μυστικῶς πρόκειται εἰς θυσίαν. Διὸ ταύτην σοι τὴν ἰκεσίαν καὶ εὐχαριστίαν προσάγω τοῦ καταπεμφθῆναί μοι τὸ Πνεῦμά σου τὸ Παράκλητον ἐνισχυὸν καὶ καταρτίζον με πρὸς τὴν λειτουργίαν ταύτην

καὶ τὴν παρὰ σοῦ μοι ἐπαγγελθεῖσαν φωνὴν ἀκατακρίτως τῷ λαῷ ἐπιφθέγγασθαι ταύτην καταξίωσον· ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

ΕΝΑΡΞΙΣ

Ἄπαντες ἀσπάζονται τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον [καὶ ἐὰν προεξάρχη Ἐπίσκοπος, οἱ συλλειτουργοὶ ἀσπάζονται καὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ]. Εἶτα ποιεῖ ὁ Προεστὼς τρία προσκυνήματα πρὸ τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου καὶ λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς (ἐκφώνως)·

Δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, τῷ τριαδικῷ καὶ ἐνιαίῳ φωτὶ τῆς μᾶς Θεότητος, τῆς ἐν Τριάδι μοναδικῶς ὑπαρχούσης καὶ διαιρούμενης ἀδιαιρέτως. Τριάς γὰρ εἷς Θεὸς παντοκράτωρ, οὗ τὴν δόξαν οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται, ἡ δὲ γῆ τὴν Αὐτοῦ δεσποτείαν, καὶ ἡ θάλασσα τὸ Αὐτοῦ κράτος, καὶ πᾶσα αἰσθητὴ καὶ νοητὴ κτίσις τὴν Αὐτοῦ μεγαλειότητα κηρύττει πάντοτε· ὅτι Αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ, κράτος, μεγαλωσύνη τε καὶ μεγαλοπρέπεια, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς (ἐκφώνως)·

Εὐεργέτα καὶ Βασιλεῦ τῶν αἰώνων καὶ τῆς κτίσεως ἀπάσης δημιουργέ, πρόσδεξαι προσιοῦσάν σοι διὰ τοῦ Χριστοῦ σου τὴν Ἐκκλησίαν σου· ἐκάστω τὸ συμφέρον ἐκπλήρωσον· ἄγαγε πάντας εἰς τελειότητα καὶ ἀξίους ἡμᾶς ἀπέργασαι τῆς χάριτος τοῦ ἁγιασμοῦ σου, ἐπισυνάγων ἡμᾶς ἐν τῇ ἁγίᾳ σου καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ

Ἐκκλησία, ἣν περιποιήσω τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ἐν συνεχείᾳ προσέρχεται αὐτῷ ὁ Διάκονος φέρων θυμιατήριον καὶ λιβανοθήκην λέγων:

Ὁ Διάκονος·

Εὐλόγησον τὸ θυμίαμα.

Ὁ Ἱερεὺς, ἐκφώνως·

Ὁ Θεός, ὁ προσδεξάμενος Ἰαβελ τὰ δῶρα, Νῶε καὶ Ἀβραὰμ τὴν θυσίαν, Ἀαρὼν καὶ Ζαχαρίου τὸ θυμίαμα, πρόσδεξαι καὶ ἐκ χειρὸς ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸ θυμίαμα τοῦτο εἰς ὁσμὴν εὐωδίας καὶ ἄφεισιν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου ὅτι εὐλογημένος ὑπάρχεις καὶ πρέπει σοι ἡ δόξα σὺν τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ καὶ τῷ ἀγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εὐθύς ὁ Προεξάρχων θυμιατὴρ ἐννεάκις τὸ προκείμενον ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ παραδίδει τὸ θυμιατήριον εἰς τὸν Διάκονον. Σχηματίζεται λιτανευτικὴ πομπὴ ἐν ἣ ἐισοδεύουσιν οἱ συλλειτουργοὶ ἱερεῖς εἰς δύο στίχους φέροντες κηρία καὶ ἔπονται ὁ Διάκονος μετὰ τοῦ θυμιατηρίου καὶ τῆς λιβανοθήκης καὶ οἱ λοιποὶ διάκονοι. Ὁ Προεξάρχων κατακλείει τὴν λιτανείαν ἔχων εἰς τὴν ἀριστερὰν αὐτοῦ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ εἰς τὴν δεξιὰν τὸν Σταυρὸν «ευλογίας», ὡς κατὰ τὸν ἑσπερινὸν τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα, εὐλογῶν καὶ ἀγιαζῶν τὸν περιεστῶτα λαόν, ψάλλοντες ἅπαντες τὸ τροπάριον·

Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἀθάνατος ὑπάρχων, καὶ καταδεξάμενος διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν, σαρκωθῆναι ἐκ τῆς ἁγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἀτρέπτως ἐνανθρωπήσας, σταυρωθεὶς τε, Χριστὲ ὁ Θεός, θανάτῳ θάνατον πατήσας· εἷς ὢν τῆς Ἁγίας Τριάδος, συνδοξαζόμενος τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, σῶσον ἡμᾶς.

Ψαλλομένου τοῦ τροπαρίου ἢ λιτανεία ἔρχεται ἐκ τοῦ βορείου κλίτους εἰς τὴν κεντρικὴν πύλην τοῦ ναοῦ.

Α΄. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Ὁ Διάκονος θυμᾶ ἑννεάκις τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, καὶ στραφεὶς πρὸς τὸν λαὸν παραγγέλλει ἐκφώνως:

Ὁ Διάκονος· Ὁρθοί!

Ὁ Προεξάρχων Ἱερεὺς λέγει μεγαλοφώνως τὴν ἀκόλουθον εὐχὴν τῆς Εἰσόδου εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ:

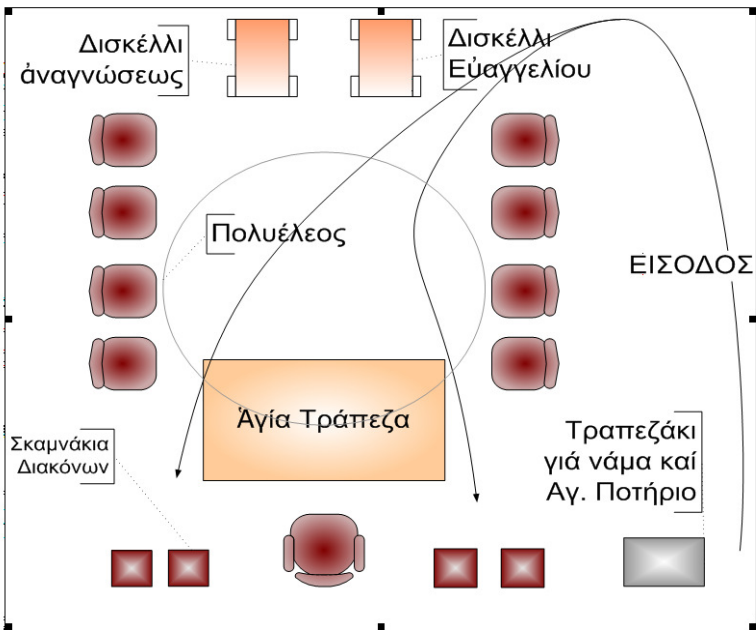
Ὁ Ἱερεὺς (μεγαλοφώνως)·

Ὁ Θεὸς, ὁ παντοκράτωρ, ὁ μεγαλόνυμος Κύριος, ὁ δὸς ἡμῖν εἴσοδον εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων διὰ τῆς ἐπιδημίας τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἱκετεύομεν καὶ παρακαλοῦμεν τὴν σὴν ἀγαθότητα, ἐπειδὴ ἔμφοβοί ἐσμεν καὶ ἔντρομοι, μέλλοντες παρίστασθαι τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ, ἕξαπόστειλον ἐφ' ἡμᾶς τὴν χάριν σου τὴν ἀγαθὴν καὶ ἁγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ πνεύματα καὶ ἀλλοίωσον τὰ φρονήματα ἡμῶν πρὸς εὐσέβειαν, ἵνα ἐν καθαρῷ συνειδότι προσφέρωμέν σοι δῶρα, δόματα, καρπώματα εἰς ἀθέτησιν τῶν ἡμετέρων ἀμαρτημάτων, εἰς ἰλασμόν παντὸς τοῦ λαοῦ Σου· Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ

καὶ ζωοποιῶ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Προεξάρχων τίθησιν τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τραπέζης. Οἱ δὲ Λειτουργοὶ λαμβάνουσι τὰς θέσεις αὐτῶν ἐν μέσῳ τοῦ ναοῦ, ἰστάμενοι πλέον καθ' ὅλην τὴν θ. λειτουργίαν κατ' ἐνώπιον τοῦ λαοῦ.

Οἱ Διάκονοι, ἐκ τοῦ σολέα λέγουν ἐναλλάξ τὰς κατωτέρω συναπτὰς καὶ ἐκτενεῖς, πάντοτε ἐστραμμένοι πρὸς τὸν λαόν.

Ὁ Διάκονος·

Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπεὶ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ Θεοῦ φιλανθρωπίας καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος:

Ἐπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ ἐνώσεως πασῶν τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος:

Ἐπὲρ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἁγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (**δεῖνος**), παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος:

Ἐπὲρ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν (**δεῖνος**) ἱερομονάχου καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Διάκονος:

Ἐπὲρ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν καὶ συγχωρήσεως πλημμελημάτων ἡμῶν καὶ ὑπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης καὶ ἐπαναστάσεως ἐχθρῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος:

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερενδόξου, εὐλογημένης, δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ ἁγίου Ἰωάννου, τοῦ ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ, τῶν θείων καὶ πανευφύμων ἀποστόλων, ἐνδόξων προφητῶν καὶ ἀθλοφόρων μαρτύρων καὶ πάντων τῶν ἁγίων καὶ δικαίων μνημονεύσωμεν, ὅπως εὐχαῖς αὐτῶν καὶ πρεσβείαις αὐτῶν οἱ πάντες ἐλεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

**Λεγομένης τῆς συναπτῆς,
ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν τοῦ Τρισαγίου Ὑμνου·**

Οἰκτίρμον καὶ ἐλεῆμον, μακρόθυμε καὶ πολυέλεε καὶ ἀληθινὲ Κύριε, ἐπίβλεψον ἐξ ἐτοίμου κατοικητηρίου σου καὶ ἐπάκουσον ἡμῶν τῶν σῶν ἰκετῶν καὶ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς πειρασμοῦ διαβολικοῦ τε καὶ ἀνθρωπίνου, καὶ μὴ ἀποστήσης ἀφ' ἡμῶν τὴν σὴν βοήθειαν, μηδὲ βαρύτερας τῆς ἡμετέρας δυνάμεως παιδείας ἐπαγάγῃς ἡμῖν· ἡμεῖς γὰρ οὐχ ἱκανοὶ πρὸς τὸ νικᾶν τὰ ἀντιπίπτοντα, σὺ δὲ δυνατὸς εἶ, Κύριε, εἰς τὸ σῶζειν ἐκ πάντων τῶν ἐναντιωμάτων· σῶσον ἡμᾶς, ὁ Θεός, ἐκ τῶν δυσχερῶν τοῦ κόσμου τούτου κατὰ τὴν χρηστότητά σου, ὅπως, εἰσελθόντες ἐν καθαρᾷ συνειδήσει πρὸς τὸ ἅγιόν σου θυσιαστήριον, τὸν μακάριον καὶ τρισάγιον ὕμνον σὺν ταῖς ἐπουρανίαις δυνάμεσιν ἀκατακρίτως ἀναπέμφωμέν σοι καὶ τὴν εὐάρεστόν σοι καὶ θείαν ἐπιτελέσαντες λειτουργίαν, καταξιωθῶμεν τῆς αἰωνίου ζωῆς.

Ἐκφώνησις·

ἽΟτι ἅγιος εἶ, Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν καὶ ἐν ἁγίοις κατοικεῖς καὶ ἐπαναπαύῃ καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ τὸν τρισάγιον ὕμνον ἀναπέμπομεν τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ.

ἽΟ Διάκονος·

Καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ἽΟ Χορός· Ἀμήν.

Εἶτα ψάλλεται τὸ Τρισάγιον ὡς εἴθισται.

ἽΟ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι!

ἽΟ Χορός· Καὶ τῷ Πνεύματί σου.

ἽΟ Ἀναγνώστης λαμβάνει θέσιν ἔμπροσθεν τοῦ δισκελλίου ἀναγνώσεως καὶ ἐστραμμένος πρὸς τὸν λαὸν λέγει·

Τῆς Ἐξόδου τὸ ἀνάγνωσμα.

«**Ε**γένετο δὲ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γεννηθέντος πρὸς ὄρθρον καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ ἀστραπαὶ καὶ νεφέλη γνοφώδης ἐπ' ὄρους Σινᾶ, φωνὴ τῆς σάλπιγγος ἤχει μέγα· καὶ ἐπτοήθη πᾶς ὁ λαὸς ὁ ἐν τῇ παρεμβολῇ. 17 καὶ ἐξήγαγε Μωυσῆς τὸν λαὸν εἰς συνάντησιν τοῦ Θεοῦ ἐκ τῆς παρεμβολῆς, 18 καὶ παρέστησαν ὑπὸ τὸ ὄρος.

1 Καὶ ἐλάλησεν Κύριος πάντα τοὺς λόγους τούτους λέγων. 2 Ἐγὼ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου, ὅστις ἐξήγαγόν σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. 3 Οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ. 4 Οὐ ποιήσεις σεαυτῷ εἰδωλον, οὐδὲ παντός ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω καὶ ὅσα ἐν τοῖς ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς. 5 οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, οὐδὲ μὴ λατρεύσεις αὐτοῖς· ἐγὼ γάρ εἰμι Κύριος ὁ Θεός σου, Θεὸς ζηλωτῆς, ἀποδιδούς ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, ἕως τρίτης καὶ τετάρτης γενεᾶς τοῖς μισοῦσί με 6 καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰ προστάγματά μου. 7 Οὐ λήψη τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ· οὐ γὰρ μὴ καθάριση Κύριος ὁ Θεός σου τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ ματαίῳ. 8 Μνήσθητι τὴν ἡμέρα τῶν σαββάτων ἀγιάζειν αὐτήν. 9 Ἐξ ἡμέρας ἔργᾶ καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου· 10 τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ σάββατα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου καὶ πᾶν κτήνός σου καὶ ὁ προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοί. 11 ἐν γὰρ ἕξ ἡμέραις ἐποίησε Κύριος τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς καὶ κατέπαυσε τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐβδόμῃ· διὰ τοῦτο εὐλόγησε Κύριος τὴν ἡμέραν τὴν ἐβδόμην καὶ ἡγίασεν αὐτήν. 12 Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένη ἐπὶ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς Κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι. 13 Οὐ μοιχεύσεις. 14 Οὐ κλέψεις. 15 Οὐ φονεύσεις. 16 Οὐ ψευδομαρτυρήσεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ. 17 Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου. οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ οὔτε τὸν παῖδα αὐτοῦ οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ οὔτε τοῦ βοῦς αὐτοῦ οὔτε τοῦ

ὑποζυγίου αὐτοῦ οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ οὔτε ὅσα τῶ πλησίον σου ἐστί. 18 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἑώρα τὴν φωνὴν καὶ τὰς λαμπάδας καὶ τὴν φωνὴν τῆς σάλπιγγος καὶ τὸ ὄρος τὸ καπνίζον· φοβηθέντες δὲ πᾶς ὁ λαὸς ἔστησαν μακρόθεν. 19 καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν: Λάλησον σὺ ἡμῖν, καὶ μὴ λαλείτω πρὸς ἡμᾶς ὁ Θεός, μὴ ἀποθάνωμεν. 20 καὶ λέγει αὐτοῖς Μωυσῆς: θαρσεῖτε, ἔνεκεν γὰρ τοῦ πειράσαι ὑμᾶς παρεγενήθη ὁ Θεὸς πρὸς ὑμᾶς, ὅπως ἂν γένηται ὁ φόβος αὐτοῦ ἐν ὑμῖν, ἵνα μὴ ἁμαρτάνητε. 21 Εἰσθήκει δὲ ὁ λαὸς μακρόθεν, Μωυσῆς δὲ εἰσηλθεν εἰς τὸν γνόφον, οὗ ἦν ὁ Θεός».

Προκείμενον τοῦ Ἀποστόλου. ᾠδὴ πλ. δ' (Ψαλμὸς 117)

Εἰς πᾶσαν τὴν γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πέρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτοῦ.

Στίχ. Οἱ οὐρανοὶ διηγοῦνται δόξαν Θεοῦ, ποίησιν δὲ χειρῶν αὐτοῦ ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα.

Πρὸς Γαλάτας Ἐπιστολῆς Παύλου τὸ Ἀνάγνωσμα.

(κεφ. α', 11-19)

Ἄδελφοί, γνωρίζω ὑμῖν τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ' ἐμοῦ ὅτι οὐκ ἔστι κατὰ ἄνθρωπον· οὐδὲ γὰρ ἐγὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτὸ οὔτε ἐδιδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφὴν ποτε ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐδίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ καὶ ἐπόρθουν αὐτήν, καὶ προσέκοπτον ἐν τῷ Ἰουδαϊσμῷ ὑπὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου, περισσοτέρως ζηλωτῆς ὑπάρχων τῶν πατρικῶν μου παραδόσεων. Ὅτε δὲ εὐδόκησεν ὁ Θεὸς ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρὸς μου καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα εὐαγγελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι, οὐδὲ ἀνήλθον εἰς Ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀποστόλους, ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς Ἀραβίαν, καὶ πάλιν ὑπέστρεψα εἰς Δαμασκόν. Ἐπειτα μετὰ ἔτη τρία ἀνήλθον εἰς Ἱεροσόλυμα ἱστορῆσαι Πέτρον, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡμέρας δεκαπέντε. Ἐτερον δὲ τῶν ἀποστόλων οὐκ εἶδον εἰ μὴ Ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κυρίου.

Ἀλληλουΐα (γ'). Ἦχος α' (Ψαλμὸς πη'[88]).

Στίχ. 1: Ἐξομολογήσονται οἱ οὐρανοὶ τὰ θαυμάσιά σου, Κύριε, καὶ τὴν ἀλήθειάν σου ἐν ἐκκλησίᾳ ἁγίων.

Στίχ. 2: Ὁ Θεὸς ἐνδοξαζόμενος ἐν βουλῇ ἁγίων, μέγας καὶ φοβερός ἐπὶ πάντας τοὺς περικύκλω αὐτοῦ.

Ἀναγινωσκομένου τοῦ Ἀποστόλου, προσέρχεται ὁ Διάκονος μετὰ τοῦ θυμιατηρίου καὶ τῆς λιβανοθήκης εἰς τὸν Ἱερέα, ὅστις ῥίπτων θυμίαμα εἰς τοὺς ἄνθρακας λέγει·

Ὁ Ἱερεύς·

Κοὶ τῷ πεπληρωμένῳ πάσης εὐωδίας, καὶ εὐφροσύνης, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ἐξ ὧν δέδωκας ἡμῖν, προσφέρομεν τὸ θυμίαμα τοῦτο· ἀναληφθήτω δὴ δεόμεθα σου ἐκ τῶν πενιχρῶν ἡμῶν χειρῶν εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον σου θυσιαστήριον, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας, εἰς ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ σου· χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μέθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἐν συνεχείᾳ θυμιᾷ ὁ διάκονος τὴν Ἁγίαν Τράπεζαν κύκλω, τὸ Ἱερατεῖον καὶ τὸν λαόν.

ΕΚΤΕΝΗΣ

Ὁ Διάκονος·

Εἴπωμεν πάντες, Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Χορὸς. Κύριε ἐλέησον (γ').

Ὁ Διάκονος·

Κύριε παντοκράτορ, ἐπουράνιε, ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, δεόμεθά σου ἐπάκουσον.

Ὁ Χορὸς. Κύριε ἐλέησον (γ').

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ ἐνώσεως πασῶν τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν δεόμεθα, ἐπάκουσον.

Ὁ Χορός. Κύριε ἐλέησον (γ').

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἁγιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (**δεῖνος**), παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ, δεόμεθά σου ἐπάκουσον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν (**δεῖνος**) ἱερομονάχου καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος δεόμεθα.

Ὁ Χορός. Κύριε ἐλέησον (γ').

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ φιλοχρίστων ἡμῶν βασιλέων, παντὸς τοῦ κράτους καὶ τοῦ στρατοπέδου καὶ νίκης αὐτῶν δεόμεθα.

Ὁ Χορός. Κύριε ἐλέησον (γ').

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ τῆς Μονῆς ἡμῶν καὶ πάσης μονῆς, πόλεως καὶ χώρας δεόμεθα.

Ὁ Χορός. Κύριε ἐλέησον (γ').

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, αἰχμαλωσίας, πικροῦ θανάτου, καὶ τῶν ἀνομιῶν ἡμῶν δεόμεθά σου, ἐπάκουσον.

Ὁ Χορός. Κύριε ἐλέησον (γ').

Ὁ Διάκονος·

Καὶ ὑπὲρ τοῦ περιστώτους λαοῦ καὶ ἀπεκδεχομένου τὸ παρὰ σοῦ πλούσιον καὶ μέγα ἔλεος ἱκετεύομέν σε, σπλαγχνίσθητι καὶ ἐλέησον.

Ὁ Χορός. Κύριε ἐλέησον (γ').

Ὁ Διάκονος·

Σῶσον ὁ Θεὸς τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, ἐπίσκεψαι τὸν κόσμον σου ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, ὕψωσον κέρας χριστιανῶν τῇ δυνάμει τοῦ τιμίου καὶ ζωοποιοῦ Σταυροῦ, τῇ πρεσβείᾳ τῆς πανάγου, εὐλογημένης, δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, τοῦ προδρομοῦ, καὶ τῶν ἀποστόλων σου καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου, ἰκετεύομέν σε, πολυέλεε Κύριε, ἐπάκουσον ἡμῶν δεομένων σου καὶ ἐλέησον.

Ὁ Χορός· Κύριε ἐλέησον (γ’).

Ἐν τῷ λέγειν τ’ ἀνωτέρω τὸν Διάκονον, ὁ Ἱερεὺς λέγει μυστικῶς τὴν εὐχὴν πρὸ τοῦ Εὐαγγελίου.

Ὁ Ἱερεὺς·

Ἐλλαμψον ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, φιλάνθρωπε Κύριε, τὸ τῆς γνώσεως ἀκήρατον φῶς, καὶ τοὺς τῆς διανοίας ἡμῶν διάνοιξον ὀφθαλμοὺς εἰς τὴν τῶν εὐαγγελικῶν κηρυγμάτων σου κατανόησιν· ἔνθεσ ἡμῖν καὶ τῶν μακαρίων σου ἐντολῶν φόβον, ἵνα, τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας καταπατήσαντες, πνευματικὴν πολιτείαν μετέλθωμεν, πάντα πρὸς εὐαρέστησιν τὴν σὴν καὶ φρονοῦντες καὶ πράττοντες.

Ἐκφώνησις·

Κὺ γὰρ εἶ ὁ εὐαγγελισμὸς καὶ φωτισμὸς, σωτὴρ καὶ φύλαξ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, ὁ Θεὸς, καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱός, καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ πανάγιον, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος·

Ὁρθοί· ἀκούσωμεν τοῦ ἁγίου Εὐαγγελίου!

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πασι!

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματι σου.

Ὁ Διάκονος: Πρόσχωμεν τῇ ἀγίᾳ ἀναγνώσει.

**Ἐκ τοῦ κατὰ Ματθαῖον ἀγίου Εὐαγγελίου τὸ
Ἀνάγνωσμα.** (κεφ. ιγ', 54-58)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν· Πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωσήφ καὶ Σίμων καὶ Ἰούδας; καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι; πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· Οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. Καὶ οὐκ ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς, διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν.

Μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Εὐαγγελίου.

Ὁ Χορός: Δόξα σοι, Κύριε.

**Ὁ Ἱερεὺς ἐξέρχεται εἰς ὑποδοχὴν τοῦ ἀγίου Εὐαγγελίου
καὶ τίθει ἐπὶ τῆς ἀγίας Τραπέζης.**

Ὁ Διάκονος:

Σχολάσωμεν ἐκτενωῶς. Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος:

Ἐπέεον τῆς σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἀγιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (**δεῖνος**), παντός τοῦ κλήρου καὶ τοῦ φιλοχριστοῦ λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Διάκονος:

Ἐπέεον τοῦ Πατρὸς ἡμῶν (**δεῖνος**) ἱερομονάχου καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν καὶ συγχωρήσεως πλημμελημάτων ἡμῶν, καὶ τοῦ ῥυθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης, ἐπαναστάσεως ἐχθρῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Διάκονος·

Τὴν ἡμέραν πᾶσαν, τελείαν, ἁγίαν, εἰρηνικὴν καὶ ἀναμάρτητον, οἱ πάντες παρὰ τοῦ Κυρίου, αἰτησώμεθα.

Ὁ Χορός· Παράσχου Κύριε.

Ὁ Διάκονος·

Ἄγγελον εἰρήνης, πιστὸν ὁδηγόν, φύλακα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ Χορός· Παράσχου Κύριε.

Ὁ Διάκονος·

Συγγνώμην καὶ ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τῶν πλημμελημάτων ἡμῶν, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ Χορός· Παράσχου Κύριε.

Ὁ Διάκονος·

Τὰ καλὰ καὶ συμφέροντα ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν καὶ εἰρήνην τῷ κόσμῳ, παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ Χορός· Παράσχου Κύριε.

Ὁ Διάκονος·

Τὸν ὑπόλοιπον χρόνον τῆς ζωῆς ἡμῶν ἐν εἰρήνῃ καὶ ὑγείᾳ ἐκτελέσαι ἡμᾶς παρὰ τοῦ Κυρίου αἰτησώμεθα.

Ὁ Χορός· Παράσχου Κύριε.

Ὁ Διάκονος·

Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν, ἀνώδυνα, ἀνεπαίσχυντα, εἰρηνικά, καὶ καλὴν ἀπολογίαν τὴν ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ καὶ φορικτοῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ αἰτησώμεθα.

Ὁ Χορός· Παράσχου Κύριε.

Ὁ Διάκονος·

Τῆς Παναγίας, ἀχράντου, ὑπερενδόξου, εὐλογημένης δεσποίνης ἡμῶν, Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ

ἀγίου Ἰωάννου τοῦ ἐνδόξου προφήτου, προδρομοῦ καὶ βαπτιστοῦ, τῶν θείων καὶ πανευφήμεων ἀποστόλων, ἐνδόξων προφητῶν, ἀθλοφόρων καὶ μαρτύρων μετὰ πάντων τῶν ἁγίων καὶ δικαίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ λαός· Σοὶ Κύριε.

Ὁ Ἱερεύς·

Ὁ ἐνηγήσας ἡμᾶς Θεὸς τὰ θεῖά σου καὶ σωτήρια λόγια, φώτισον τὰς ψυχὰς ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν εἰς τὴν τῶν προαναγνωσθέντων κατάληψιν, ὡς μὴ μόνον ἀκροατὰς ὀφθῆναι τῶν πνευματικῶν ῥημάτων, ἀλλὰ καὶ ποιητὰς πράξεων ἀγαθῶν, πίστιν μετερχομένους ἀνύπουλον, βίον ἄμεμπτον, πολιτείαν ἀνέγκλητον·

Ἐκφώνησις

Ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς· Εἰρήνη πᾶσι!

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Χορός· Σοὶ, Κύριε.

Ὁ Ἱερεύς κλίνων λέγει:

Δέσποτα ζωοποιεὶ καὶ ἀγαθῶν χορηγέ, ὁ δοὺς τοῖς ἀνθρώποις τὴν μακαρίαν ἐλπίδα τῆς αἰωνίου ζωῆς, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, καταξίωσον ἡμᾶς, ἀγαθέ, ἐν ἁγιασμῷ καὶ ταύτην σοι τὴν θείαν ἐπιτελέσαι λειτουργίαν, εἰς ἀπόλαυσιν τῆς μελλούσης μακαριότητος.

Ἐκφώνησις·

“Ὅπως ὑπὸ τοῦ κράτους σου πάντοτε φυλαττόμενοι καὶ εἰς φῶς ἀληθείας ὀδηγούμενοι, σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμπωμεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ἄχορός· Ἀμήν

Ὁ Διάκονος·

Μὴ τις τῶν κατηγουμένων, μὴ τις τῶν ἀμυήτων, μὴ τις τῶν δυναμένων ἡμῖν συνδεθῆναι. Ἀλλήλους ἐπίγνωτε· τὰς θύρας ὀρθοὶ πάντες!

Β'. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΘΕΙΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ

ΠΡΟΘΕΣΙΣ

Ὁ Προεστὼς ἔρχεται ἔμπροσθεν τῆς Ὁραίας Πύλης, κατ' ἐνώπιον τοῦ λαοῦ. Εἷς Διάκονος φέρων χερνιβόξεστον ῥίπτει ὕδωρ εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ὡς «συμβόλου καθαρότητος ψυχῶν Θεῷ ἀνακειμένων». Ὁ Ἱερεὺς κατὰ τὴν τελετουργικὴν νίψιν λέγει καθ' ἑαυτὸν τὸ «Νίψομαι ἐν ἁθύοις τὰς χεῖράς μου...»

Ὁ Διάκονος·

Ἐν εἰρήνῃ Χριστοῦ ψάλλωμεν.

Ὁ χορὸς εὐθύς ἄρχεται μετ' εὐλαβείας καὶ κατανύξεως ψάλλον εἰς ἤχον πλ. α' τὸν ὕμνον:

Σιγησάτω πᾶσα σάρξ βροτεία, καὶ στήτω μετὰ φόβου καὶ τρόμου, καὶ μηδὲν γήϊνον ἐν ἑαυτῇ λογιζέσθω· ὁ γὰρ Βασιλεὺς τῶν βασιλευόντων, καὶ Κύριος τῶν κυριευόντων, προσέρχεται σφαγιασθῆναι, καὶ δοθῆναι εἰς βρωσιν τοῖς πιστοῖς· προηγοῦνται δὲ τούτου, οἱ χοροὶ τῶν Ἀγγέλων, μετὰ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας,

Τὰ πολύμομα Χερουβίμ, καὶ τὰ ἑξαπτέρυγα Σεραφίμ, τὰς ὄψεις καλύπτοντα, καὶ βοῶντα τὸν ὕμνον· Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα, Ἀλληλουῖα.

Ὁ Ἱερεὺς ἴσεται πρὸ τοῦ θυσιαστηρίου κατ' ἐνώπιον τοῦ λαοῦ καὶ εὐχεται:

Τὸ φρικτόν σου, Κύριε, καταλαβόντες δάπεδον, θαμβούμεθα τὸ πρόσωπον, τῇ λαμπρᾷ σου τραπέζῃ προσερχόμενοι καὶ πέλας τοῦ φοβεροῦ σου γινόμενοι βήματος κλονούμεθα τῷ παλμῷ, τὰ μέλη βραπτόμενοι, ἀνέφικτον ἱερὸν θῦμα προσάγοντες· τίς γὰρ τῶν γηγενῶν προσηλωμένος τοῖς πάθεσιν ἀξίως τηλικούτων μυστηρίων ἐφάψασθαι δύναται; ἀφαιρεῖται γὰρ τὴν παρῶρησίαν τῷ τῆς φύσεως ἄστατον καὶ συνειδήσεις ἐναγεῖς τῷ νῷ κατεργάζεται καὶ σκότος ἐπάγει τῆς ψυχῆς τῷ βλέμματι ἄσημος πολιτεία καὶ βίος ἐπίμωμος· ὅθεν δεδίαμεν καὶ τῷ φόβῳ κλονούμεθα, μήπως ἀναξίως τῶν δώρων ἀψάμενοι, τρέψωμεν καθ' ἑαυτῶν τὸ θεῖον εἰς ἐκδίκησιν (**Ποιεῖ σχῆμα**). Δι' ὃ καθικετεύομεν τὴν φιλανθρωπίαν σου· δὸς ἡμῖν ἀδεῶς τῶν ἁγίων σου μυστηρίων ἐφάψασθαι καὶ ἐνδυνάμωσον ἡμᾶς ψυχῇ καὶ σώματι καὶ χάρισαι ἡμῖν ἀμώμως ἱερουργῆσαι τῇ σῇ ἀρρήτῳ δυνάμει· πάντα γὰρ διὰ σοῦ γίνεται καὶ πρέπει σοι πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ μεγαλοπρέπεια, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ἐτέρα εὐχὴ τοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου.

Οὐδεὶς ἄξιος τῶν συνδεδεμένων ταῖς σαρκικαῖς ἐπιθυμίαις καὶ ἡδοναῖς προσέρχεσθαι ἢ προσεγγίζειν, ἢ λειτουργεῖν σοι, βασιλεῦ τῆς δόξης· τὸ γὰρ διακονῆσαί σοι μέγα καὶ φοβερόν, καὶ ταῖς ἐπουρανίαις δυνάμεσιν ἀπρόσιτον· ἀλλ' ὅμως διὰ τὴν ἄμετρον σου φιλανθρωπίαν, ἀτρέπτως καὶ ἀναλλοιώτως γέγονας ἄνθρωπος καὶ ἀρχιερεὺς ἡμῶν ἐχημάτισας, καὶ τῆς λειτουργικῆς καὶ ἀναιμάκτου θυσίας τὴν ἱερουργίαν παρέδωκας ἡμῖν, ὡς Δεσπότης τῶν ἀπάντων. Σὺ γὰρ, Κύριε, δεσπόμενος τῶν ἐπουρανίων καὶ ἐπιγείων καὶ καταχθονίων, ὁ ἐπὶ θρόνου Χερουβικῷ ἐποχούμενος, ὁ τῶν σεραφεῖμ Κύριος, καὶ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ, ὁ μόνος ἅγιος καὶ ἐν ἁγίοις ἀναπαυόμενος. Σὲ δυσωπῶ τὸν μόνον ἀγαθὸν καὶ εὐήκοον, ἐπίβλεπον ἐπ' ἐμὲ τὸν ἀχρεῖον δοῦλόν σου, καὶ ἰκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ παναγίου σου Πνεύματος, ἐνδεδυμένον τὴν τῆς ἱερατείας χάριν, παρασθῆναι τῇ ἀγία

σου ταύτη τραπέζη και ἱερουργῆσαι τὸ ἅγιον σου σῶμα και τὸ τίμιον αἷμα. Σοὶ γὰρ κλίνω τὸν ἔμαντοῦ αὐχένα και δέομαί σου· μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ, μηδὲ ἀποδοκιμάσῃς με ἐκ παίδων σου, ἀλλ' ἄξιωσον προσενεχθῆναί σοι τὰ δῶρα ταῦτα και δι' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρτωλοῦ και ἐλαχίστου δούλου σου· σὺ γὰρ εἶ ὁ προσφέρων και προσφερόμενος και δεχόμενος, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν, και σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν, σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ και τῷ Παναγίῳ και ἀγαθῷ και ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν και ἀεὶ και εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς ἀνέρχεται τὴν βαθμίδα τοῦ θυσιαστηρίου και ἐκδιπλώνει τὸ εἰλητὸν ἢ τὸ ἀντιμήνσιον. Ὁ Διάκονος μεταφέρει ἐκ τῆς Προθέσεως τὸν ἅγιον Δίσκον και τὸ ἅγιον Ποτήριον, θέτων τὸν μὲν εἰς τὸ ἀριστερόν, τὸ δὲ εἰς τὸ δεξιὸν τοῦ εἰλητοῦ. Ἐτεροι διάκονοι παραλαμβάνουν εὐλαβῶς τὰ Δῶρα, ἧτοι δίσκον ἢ κάνιστρον μὲ τοὺς πέντε μικροὺς ἄρτους, τὴν οἰνοχόην και τὴν ὑδροχόην και τὰ προσάγουσιν εἰς τὸν Ἱερέα ἐνώπιον τῆς ἁγίας Τραπέζης, ὅστις θέτων ἐπ' αὐτῶν τὰς χεῖρας λέγει τὴν εὐχὴν τῆς προθέσεως:

Ὁ Ἱερεὺς·

Ὁ Θεός, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ τὸν οὐράνιον Ἄρτον, τὴν τροφήν τοῦ παντὸς κόσμου, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐξαποστείλας Σωτῆρα και Λυτρωτὴν και Εὐεργέτην, εὐλογοῦντα και ἀγιάζοντα ἡμᾶς, αὐτὸς εὐλόγησον τὴν Πρόθεσιν ταύτην και πρόσδεξαι αὐτὴν εἰς τὸ ὑπερουράνιον σου θυσιαστήριον· μνημόνευσον ὡς ἀγαθὸς και φιλόανθρωπος τῶν προσενεγκάντων και δι' οὓς προσήνεγκαν, και χάρισαι αὐτοῖς πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα και ἡμᾶς ἀκατακρίτους διαφύλαξον ἐν τῇ ἱερουργίᾳ τῶν θείων σου μυστηρίων· Ὅτι ἡγιασται και δεδόξασται τὸ πάντιμον και μεγαλοπρεπὲς ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς και τοῦ Υἱοῦ και τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν και ἀεὶ, και εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς ἐν συνεχείᾳ τοποθετεῖ ἓνα τῶν πέντε ἄρτων ἐπὶ τοῦ εἰλητοῦ καὶ παραδίδει τοὺς λοιποὺς τέσσαρας ὡς «Εὐλογία» εἰς τὸν Διάκονον. Ἐξ αὐτῶν κόπτεται τὸ ἀντίδωρον. Ἀκολούθως παραλαμβάνει τὴν οἰνοχόην καὶ τὴν ὑδροχόην καὶ τὰς θέτει ἐκτὸς εἰλητοῦ ἐπὶ τῆς ἁγίας Τραπέζης.

Ὁ Διάκονος· Ἐτι τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς ῥίπτει θυμίαμα εἰς τὸ θυμιατήριον λέγων τὴν εὐχὴν τοῦ θυμιάματος.

Ὁ Ἱερεὺς·

Δέσποτα παντοκράτορ, βασιλεῦ τῆς δόξης, ὁ Θεός, ὁ εἰδὼς τὰ πάντα πρὶν γενέσεως αὐτῶν, αὐτὸς πάρεσο ἡμῖν ἐν τῇ ἁγίᾳ ὥρᾳ ταύτῃ ἐπικαλουμένοις σε καὶ λύτρωσαι ἡμᾶς ἀπὸ αἰσχύνης παραπτωμάτων, κάθαρον ἡμῶν τὸν νοῦν καὶ τὰ φρονήματα ἀπὸ μιαρῶν ἐπιθυμιῶν καὶ κοσμηκῆς ἀπάτης καὶ πάσης διαβολικῆς ἐνεργείας καὶ πρόσδεξαι ἐκ χειρὸς ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν τὸ θυμίαμα τοῦτο, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας, ὡς προσεδέξω τὴν προσφορὰν Ἄβελ καὶ Νῶε καὶ Ἄαρων καὶ Σαμουὴλ καὶ πάντων τῶν ἁγίων σου, ῥυθόμενος ἡμᾶς ἀπὸ παντὸς πονηροῦ πράγματος καὶ σφῶν εἰς τὸ πάντοτε εὐαρεστεῖν καὶ προσκυνεῖν καὶ δοξάζειν σε τὸν Πατέρα καὶ τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ πανάγιον, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

[ΤΕΛΟΣ ΧΕΡΟΥΒΙΚΟΥ]

Ὁ Ἱερεὺς θυμιᾷ τὰ προσκομισθέντα «Δῶρα» σταυροειδῶς.

Ὁ Διάκονος· Ἐν σοφίᾳ Θεοῦ πρόσχωμεν.

Ὁ Ἱερεὺς: Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν,

Κληρὸς καὶ λαός:

Πατέρα, Παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀορατῶν. Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν Μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων. Φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα, οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρὶ, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο. Τον δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ παθόντα καὶ ταφέντα καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς Οὐρανοὺς καὶ κάθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος. Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ Κύριον, τὸ Ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν Προφητῶν. Εἰς Μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν. Ὁμολογῶ ἓν Βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος:

Στῶμεν καλῶς· Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός: Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεύς:

Ὁ πάντων Θεὸς καὶ Δεσπότης, ἀξίους ἡμᾶς ἀπέργασαι τῆς ὥρας ταύτης τοὺς ἀναξίους, φιλόανθρωπε, ἵνα καθαρεύοντες παντὸς δόλου καὶ πάσης ὑποκρισεως ἐνωθῶμεν ἀλλήλοις, τῷ τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης συνδέσμῳ, βεβαιούμενοι τῷ τῆς σῆς θεογνωσίας ἁγιασμῷ διὰ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐκφώνησις·

Ἵτι Θεὸς εἰρήνης, ἐλέους, ἀγάπης, οἰκτιρῶν καὶ φιλανθρωπίας ὑπάρχεις καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ πανάγιον, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ἵ Χορός· Ἀμήν.

Ἵ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πασι!

Ἵ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ἵ Διάκονος·

Ἀλλήλους ἀπολάβετε. Ἀσπασώμεθα ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἀγίῳ.

Ἵ χορός· Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχὺς μου. Κύριος στερέωμά μου, καὶ καταφυγὴ μου καὶ ρύστης μου. (ἄργόν).

Μετὰ τὸ πέρας τοῦ ἀσπασμοῦ εἰρήνης κλήρου καὶ λαοῦ.

Ἵ Διάκονος·

Τὰς κεφάλας ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ἵ λαός· Σοί, Κύριε.

Ἵ Ἱερεὺς καὶ ὁ λαὸς κλίνουν τὴν κεφαλὴν αὐτῶν·

Ἵ Ἱερεὺς λέγει·

Ἵ μόνος Κύριος καὶ ἐλεήμων Θεός, τοῖς κλίνουσι τοὺς ἑαυτῶν αὐχένας ἐνώπιον τοῦ ἀγίου σου θυσιαστηρίου καὶ ἐπιζητοῦσι τὰς παρὰ σοῦ πνευματικὰς δωρεὰς ἐξαπόστειλον τὴν χάριν σου τὴν ἀγαθὴν καὶ εὐλόγησον πάντας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ πνευματικῇ καὶ ἀναφαιρέτῳ, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν.

Ἐκφώνησις·

Ἵτι αἰνετὸν καὶ προσκυνητὸν καὶ ὑπερένδοξον ὑπάρχει τὸ πανάγιον ὄνομά σου τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ἵ λαός· Ἀμήν.

Ἡ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΚΟΜΙΔΗΣ

Ἵ Διάκονος· Κύριε, εὐλόγησον.

Ὁ Ἱερεὺς·

Ὁ Κύριος εὐλογήσει πάντας ἡμᾶς καὶ συνδιακονήσει καὶ ἀξιους ποιήσει τῆς παραστάσεως τοῦ ἁγίου αὐτοῦ θυσιαστηρίου καὶ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἁγίου αὐτοῦ Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Εἶτα λέγει καθ' ἑαυτὸν ἱστάμενος ἢ μετὰ τῶν Συλλειτουργῶν αὐτοῦ.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία (γ').

Κύριε τὰ χεῖλη μου ἀνοίξεις καὶ τὸ στόμα μου ἀναγγελεῖ τὴν αἴνεσίν σου (γ').

Πληρωθήτω τὸ στόμα μου αἰνέσεως, ὅπως ὑμνήσω τὴν δόξαν σου ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν μεγαλοπρέπειαν σου (γ') τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς ἱστάμενος εἰς τὸ κέντρον τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ ἱστάμενον κλῆρον καὶ τὸν εἰς τὰ κλίτη προσευχόμενον λαὸν λέγει ἑμμελῶς·

Ὁ Ἱερεὺς [Ψαλμὸς λγ' (33) στιχ. 4].

“Μεγαλύνετε τὸν Κύριον σὺν ἑμοὶ καὶ ὑψώσωμεν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸ.”

Ἦχος
Μεγαλύνα - τε τὸν Κύ
ριον σὺν ἑ - μοί, καὶ ὑ
ψώσω μεν τὸ ὄ - νομα Αὐ - τοῦ
ἐπὶ τὸ - - - αὐ - - - τὸ -

Ὁ κληρὸς καὶ ὁ λαὸς ἀπαντᾶ ἑμμελῶς·

Λουκ. α',35.

“Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοί”

Ἦχος ςϛ
Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σὲ καὶ δύναμις Ὑψίστου ἐπισκιάσει σοί

Ὁ Διάκονος ἐκτείνων τὸ ὄραριον λέγει:

Μνήσθητι ἡμῶν Δέσποτα.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως·

Μνησθεῖη ἡμῶν Κύριος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς ἄρχεται τῶν τριῶν εὐχῶν τῆς προσκομιδῆς καὶ τελεῖ ταύτην, ἐνῶ ὁ Διάκονος λέγει τὴν καθολικὴν συναπτὴν·

Η ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΣΥΝΑΠΤΗ

Ὁ Διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Σῶσον ἐλέησον, οἰκτεیرهσον καὶ διαφύλαξον ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῇ σῆ χάριτι.

Ὁ λαὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ τῆς ἄνωθεν εἰρήνης καὶ φιλανθρωπίας καὶ σωτηρίας τῶν ψυχῶν ἡμῶν τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου καὶ ἐνώσεως πασῶν τῶν ἁγίων Ἐκκλησιῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου τούτου, τῆς καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, τῆς ἀπὸ γῆς περάτων μέχρι τῶν περάτων αὐτῆς τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ σωτηρίας καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἁγιωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (**δεῖνος**), παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ τοῦ Πατρὸς ἡμῶν (**δεῖνος**) ἱερομονάχου καὶ πάσης τῆς ἐν Χριστῷ ἡμῶν ἀδελφότητος, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ τῶν εὐσεβεστάτων καὶ θεοστέπτων ὀρθοδόξων ἡμῶν βασιλέων, παντὸς τοῦ κράτους καὶ τοῦ στρατοπέδου αὐτῶν καὶ τῆς οὐρανόθεν βοήθειας, σκέπης καὶ νίκης αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ τῆς ἁγίας Μονῆς ἡμῶν, πάσης μονῆς, πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν ἐν ὀρθοδόξῳ πίστει καὶ εὐλαβείᾳ Θεοῦ οἰκούντων ἐν αὐταῖς, εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ τῶν καρποφορούντων καὶ καλλιεργούντων ἐν ταῖς ἀγίαις τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησίαις καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων, χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, ξένων καὶ ἐπιδοσμένων καὶ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν, ὥστε τοῦ μνημονεύειν αὐτῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ τῶν ἐν γήρᾳ καὶ ἀδυναμίᾳ ὄντων, νοσοῦντων, καμνόντων καὶ τῶν ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐνοχλουμένων, καὶ τῆς παρὰ τοῦ Θεοῦ ταχείας ἰάσεως καὶ σωτηρίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ τῶν ἐν παρθενίᾳ καὶ ἀγνείᾳ καὶ ἀσκήσει καὶ ἐν σεμνῷ γάμῳ διαγόντων καὶ τῶν ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὄπαῖς τῆς γῆς ἀγωνιζομένων ὁσίων πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ πλεόντων, ὁδοιπορούντων, ξενιτευόντων χριστιανῶν καὶ τῶν ἐν αἰχμαλωσίαις καὶ ἐξορίαις καὶ ἐν φυλακαῖς καὶ ἐν πικραῖς δουλείαις ὄντων ἀδελφῶν ἡμῶν, εἰρηνικῆς ἐπανόδου ἐκάστου εἰς τὰ οἰκεῖα μετὰ χαρᾶς, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ τῶν παρόντων καὶ συνευχομένων ἡμῖν ἐν ταύτῃ τῇ ἀγίᾳ ὥρᾳ καὶ ἐν παντὶ καιρῷ πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, σπουδῆς, καμάτου καὶ προθυμίας αὐτῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Καὶ ὑπὲρ πάσης ψυχῆς χριστιανῆς θλιβομένης καὶ καταπονουμένης ἐλέους καὶ βοηθείας Θεοῦ ἐπιδομένης, καὶ ἐπιστροφῆς τῶν πεπλανημένων, ὑγείας τῶν ἀσθενούντων, ἀναρρύσεως τῶν αἰχμαλώτων, ἀναπαύσεως τῶν προκεκοιμημένων πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ ἀφέσεως ἁμαρτιῶν καὶ συγχωρήσεως πλημμελημάτων ἡμῶν καὶ τοῦ ῥυσθῆναι ἡμᾶς ἀπὸ πάσης θλίψεως, ὀργῆς, κινδύνου καὶ ἀνάγκης καὶ ἐπαναστάσεως ἐθνῶν, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐκτενέστερον ὑπὲρ εὐκρασίας ἀέρων, ὄμβρων εἰρηρικῶν, δροσῶν ἀγαθῶν, καρπῶν εὐφορίας, τελείας εὐετηρίας καὶ ὑπὲρ τοῦ στεφάνου τοῦ ἐνιαυτοῦ, τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ λαὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ τοῦ εἰσακουσθῆναι καὶ εὐπρόσδεκτον γενέσθαι τὴν δέησιν ἡμῶν ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ καταπεμφθῆναι ἡμῖν πλοῦσια τὰ ἐλέη καὶ τοὺς οἰκτιρισμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ πάντα ἡμᾶς καὶ τοῦ καταξιοθῆναι πάντα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν ἐκτενῶς δεηθῶμεν.

Ὁ λαὸς· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερενδόξου, εὐλογημένης δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τῶν ἁγίων καὶ μακαρίων Ἰωάννου τοῦ ἐνδόξου προφήτου, προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ, τῶν ἁγίων ἀποστόλων, Στεφάνου τοῦ πρωτοδιακόνου καὶ πρωτομάρτυρος, Μωϋσέως, Ἀαρῶν, Ἡλιοῦ, Ἐλισσαίου, Σαμουήλ, Δαυΐδ, Δανιήλ, τῶν προφητῶν, καὶ πάντων τῶν ἁγίων καὶ δικαίων μνημονεύσωμεν, ὅπως εὐχαῖς καὶ πρεσβείαις αὐτῶν οἱ πάντες ἐλεηθῶμεν.

Ὁ λαός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Καὶ ὑπὲρ τῶν προκειμένων τιμίων καὶ ἐπουρανίων, ἀρρήτων, ἀχράντων, ἐνδόξων, φοβερῶν, φρικτῶν, θείων δώρων καὶ σωτηρίας τοῦ παρεστῶτος καὶ προσφέροντος αὐτὰ τιμίου πατρὸς ἡμῶν Ἐφραὶμ ἱερομονάχου (**ἡ ἀρχιεπισκόπου τοῦ δεινός**), Κύριον τὸν Θεὸν ἡμῶν ἱκετεύσωμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε ἐλέησον (γ').

Ὁ Ἱερεὺς εὐχεται μυστικῶς κατὰ τὴν καθολικὴν συναπτήν:

Ὁ ἐπισκεψάμενος ἡμᾶς ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, Δέσποτα Κύριε, καὶ χαρισάμενος παρησίαν ἡμῖν τοῖς ταπεινοῖς καὶ ἁμαρτωλοῖς καὶ ἀναξίοις δούλοις σου παραστῆναι τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ καὶ προσφέρειν σοι τὴν φοβερὰν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν ὑπὲρ τῶν ἡμετέρων ἁμαρτημάτων καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ τὸν ἀχρεῖον δούλόν σου, καὶ ἐξάλειψόν μου τὰ παραπτώματα διὰ τὴν σὴν εὐσπλαγχνίαν καὶ καθάρισόν μου τὰ χεῖλη καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκός τε καὶ πνεύματος καὶ ἀπόστησον ἀπ' ἐμοῦ πάντα λογισμὸν αἰσχρόν τε καὶ ἀσύνετον· καὶ ἰκάνωσόν με τῇ δυνάμει τοῦ παναγίου σου Πνεύματος εἰς τὴν λειτουργίαν ταύτην καὶ πρόσδεξαί με διὰ τὴν σὴν ἀγαθότητα προσεγγίζοντα τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ· καὶ εὐδόκησον, Κύριε, δεκτὰ γενέσθαι τὰ προσαγομένά σοι δῶρα ταῦτα διὰ τῶν ἡμετέρων χειρῶν, συγκαταβαίνων ταῖς ἐμαῖς ἀσθενείαις, καὶ μὴ ἀπορῥίψης με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, μηδὲ βλεδύξῃ τὴν ἐμὴν ἀναξίότητα, ἀλλ' ἐλέησόν με, ὁ Θεός, καὶ κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου καὶ κατὰ τὸ πλήθος τῶν οἰκτιρμῶν σου παρένεγκε τὰ ἀνομήματά μου, ἵνα ἀκατακρίτως προσελθὼν κατενώπιον τῆς δόξης σου καταξιωθῶ τῆς σκέπης τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ τῆς ἐλλάμπειας τοῦ παναγίου σου Πνεύματος καὶ μὴ ὡς δούλος ἁμαρτίας ἀποδόκιμος γένωμαι, ἀλλ' ὡς

δοῦλος σὸς εὖρω χάριν καὶ ἔλεος καὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, ἐν τῷ νῦν καὶ ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι. Ναί, Δέσποτα παντοκράτορ, παντοδύναμε Κύριε, εἰσάκουσον τῆς δεήσεώς μου καὶ χάρισαί μοι τὴν ἀμνηστίαν τῶν κακῶν μου· σὺ γὰρ εἶ ὁ τὰ πάντα ἐνεργῶν ἐν πᾶσι καὶ τὴν παρὰ σοῦ πάντες ἐπιζητοῦμεν ἐπὶ πᾶσι βοήθειαν τε καὶ ἀντίληψιν καὶ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ζωοποιοῦ καὶ ὁμοουσίου σου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς θέτει τὸν προσκομισθέντα ἄρτον ἐπὶ τοῦ ἁγίου Δίσκου, θύων καὶ νύττων αὐτὸν καὶ ἐκχέων νόμα οἴνου καὶ ὕδατος εἰς τὸ ἅγιον ποτήριον. Καὶ καλύπτει τὰ τίμια Δῶρα μόνον διὰ τοῦ Ἀέρος, ὡς διὰ καταπετάσματος, ὥστε νὰ μὴ εἶναι ὄρατὰ ἀπὸ τὸν λαόν.

Καὶ προσκλίων λέγει τὴν ἀρχαιότεραν εὐχὴν (μυστικῶς):

Ὁ Θεός, ὁ διὰ πολλὴν καὶ ἄφατον φιλανθρωπίαν ἐξαποστείλας τὸν μονογενῆ σου Υἱὸν εἰς τὸν κόσμον, ἵνα τὸ πεπλανημένον ἐπαναστρέψῃ πρόβατον, μὴ ἀποστραφῆς ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς, ἐγχειροῦντάς σοι τὴν φοβερὰν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν· οὐ γὰρ ἐπὶ ταῖς δικαιοσύναις ἡμῶν πεποιθότες ἐσμέν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ ἐλέει σου τῷ ἀγαθῷ, δι' οὗ τὸ γένος ἡμῶν περιποιῆ. Καὶ νῦν ἱκετεύομεν καὶ παρακαλοῦμεν τὴν σὴν ἀγαθότητα, ἵνα μὴ γένηται εἰς κατάκριμα τῷ λαῷ σου τὸ οἰκονομηθὲν ἡμῖν τοῦτο πρὸς σωτηρίαν μυστήριον, ἀλλ' εἰς ἐξάλειψιν ἁμαρτιῶν, εἰς ἀνανέωσιν ψυχῶν καὶ σωμάτων, εἰς εὐαρέστησιν σοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός· ὅτι φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις καὶ πρέπει σοι ἡ δόξα, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς λέγει τὴν εὐχὴν τοῦ καταπετάσματος (μυστικῶς):

Εὐχαριστοῦμέν σοι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὅτι ἔδωκας ἡμῖν παρῶρησίαν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, ἦν ἐνεκαίνισας ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ τοῦ καταπετάσματος τῆς σαρκὸς αὐτοῦ. Καταξιωθέντες οὖν

εἰσελθεῖν εἰς τόπον σκηνώματος δόξης σου, ἔσω τε γενέσθαι τοῦ καταπετάσματος, καὶ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων κατοπεῦσαι, προσπίπτομεν τῇ ἀγαθότητί σου, Δέσποτα, ἔλεῃσαι ἡμᾶς, ἐπειδὴ ἔμφοβοὶ ἐσμεν καὶ ἔντρομοι μέλλοντες παρίστασθαι τῷ ἁγίῳ σου θυσιαστηρίῳ· Καὶ τὰ περικείμενα τῇ ἱερᾷ ταύτῃ τελετῇ συμβολικῶς ἀμφιάσματα τῶν αἰνιγμάτων ἀνακαλύψας, τηλαυγῶς ἡμῖν ἀνάδειξον, καὶ τὰς νοεράς ἡμῶν ὄψεις τοῦ ἀπεριλήπτου σου φωτὸς ἀποπλήρωσον, καὶ καθάρας τὴν πτωχείαν ἡμῶν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος, ἀξίαν ἀπέργασθαι τῆς φοβερᾶς ταύτης καὶ φρικτῆς παραστάσεως· ὅτι ὑπερέσπλαγχνος καὶ ἐλεήμων Θεὸς ὑπάρχεις καὶ Σοὶ τὴν δόξαν καὶ τὴν εὐχαριστίαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Ἐκφώνησις·

Ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς ἀναλαμβάνει τὸν ἀέρα τῶν τιμίων Δώρων.

Η ΑΓΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑ

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι!

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος·

Στῶμεν καλῶς, στῶμεν εὐλαβῶς, στῶμεν μετὰ φόβου Θεοῦ καὶ κατανύξεως, πρόσχωμεν τῇ ἁγία ἀναφορᾷ ἐν εἰρήνῃ τῷ Θεῷ προσφέρειν.

Ὁ Χορός· Ἐλεος, εἰρήνην, θυσίαν αἰνέσεως.

**Ὁ Ἱερεὺς «τὸ τρόπαιον τοῦ Σταυροῦ κατὰ τοῦ μετώπου
τῆ χειρὶ ποιησάμενος εἰπάτω» πρὸς τὸν λαόν:**

Ὁ Ἱερεύς·

Ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς, ἡ χάρις τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ κοινωνία καὶ ἡ δωρεὰ τοῦ παναγίου Πνεύματος εἶη μετὰ πάντων ἡμῶν.

Ὁ Χορός· Καὶ μετὰ τοῦ Πνεύματός σου.

Ὁ Ἱερεὺς ἀνατείνων τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν λέγει·

Ὁ Ἱερεύς· Ἄνω σχῶμεν τὸν νοῦν καὶ τὰς καρδίας.

Ὁ Χορός· Ἐχομεν πρὸς τὸν Κύριον.

Ὁ Ἱερεύς· Εὐχαριστήσωμεν τῷ Κυρίῳ.

Ὁ Χορός· Ἄξιον καὶ δίκαιον.

Ὁ Ἱερεύς κλινόμενος ἐπεύχεται οὕτως:

Ὡς ἀληθῶς ἄξιόν ἐστι καὶ δίκαιον, πρόπον τε καὶ ὀφειλόμενον σὲ αἰνεῖν, σὲ ὑμνεῖν, σὲ εὐλογεῖν, σὲ προσκυνεῖν, σὲ δοξολογεῖν, σοὶ εὐχαριστεῖν, τῷ πάσῃς κτίσεως ὄρατῆς τε καὶ ἀοράτου δημιουργῷ, τῷ θησαυρῷ τῶν αἰώνιων ἀγαθῶν, τῇ πηγῇ τῆς ζωῆς καὶ τῆς ἀθανασίας, τῷ πάντων Θεῷ καὶ Δεσπότη· ὃν ὑμνοῦσιν οἱ οὐρανοὶ καὶ οἱ οὐρανοὶ τῶν οὐρανῶν καὶ πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτῶν, ἥλιος τε καὶ σελήνη καὶ πᾶς ὁ τῶν ἄστρον χορός, γῆ, θάλασσα καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, Ἱερουσαλήμ ἡ ἐπουράνιος, πανήγυρις ἐκλεκτῶν, ἐκκλησία πρωτοτόκων ἀπογεγραμμένων ἐν οὐρανοῖς, πνεύματα δικαίων καὶ προφητῶν, ψυχαὶ μαρτύρων καὶ ἀποστόλων, ἄγγελοι, ἀρχάγγελοι, θρόνοι, κυριότητες, ἀρχαί τε καὶ ἐξουσίαι καὶ δυνάμεις φοβεραί, χερουβὶμ τὰ πολυόμματα καὶ τὰ ἕξαπτέρυγα σεραφίμ, ἃ ταῖς μὲν δυσὶ πτέρυξι κατακαλύπτει τὰ πρόσωπα ἑαυτῶν, ταῖς δὲ δυσὶ τοὺς πόδας, καὶ ταῖς δυσὶν ἰπτάμενα κέκραγεν ἕτερον πρὸς τὸ ἕτερον ἀκαταπαύστοις στόμασιν, ἀσιγήτοις δοξολογίαις.

Ἐκφώνησις·

Τὸν ἐπινίκιον ὕμνον τῆς μεγαλοπρεποῦς σου δόξης, λαμπρᾶ τῇ φωνῇ ἄδοντα, βοῶντα, δοξολογοῦντα, κεκραγῶτα καὶ λέγοντα·

Ὁ Χορός· Ἅγιος, Ἅγιος, Ἅγιος, Κύριος Σαβαώθ, πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης σου· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. Εὐλογημένος ὁ ἐλθὼν καὶ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου· ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις.

Ὁ Ἱερεύς, ιστάμενος σφραγίζει τρεῖς τὰ τίμια Δῶρα, λέγων χαμηλοφώνως· **Ὁ Ἱερεύς·**

Ἄγιος εἶ, βασιλεῦ τῶν αἰώνων, καὶ πάσης ἀγιωσύνης Κύριος καὶ δοτὴρ· ἅγιος καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱός, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα ἐποίησας· ἅγιον δὲ τὸ Πνεῦμά σου τὸ πανάγιον, τὸ ἐρευνῶν τὰ πάντα καὶ τὰ βάθη σου τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς.

Καὶ προσκλίνων πρὸς αὐτὰ λέγει·

Ἄγιος εἶ, παντοκράτορ, παντοδύναμε, φοβερέ, ἀγαθέ, εὐσπλαγχνε, ὁ συμπαθὴς μάλιστα περὶ τὸ πλάσμα τὸ σόν. Ὁ ποιήσας ἀπὸ γῆς ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα σὴν καὶ ὁμοίωσιν καὶ χαρισάμενος αὐτῷ τὴν τοῦ παραδείσου ἀπόλαυσιν· παραβάντα δὲ τὴν ἐντολήν σου καὶ ἐκπεσόντα τοῦτον οὐ παρείδες, οὐδὲ ἐγκατέλιπες, ἀγαθέ, ἀλλ' ἐπαίδευσας αὐτὸν ὡς εὐσπλαγχνος πατήρ, ἐκάλεσας αὐτὸν διὰ νόμου, ἐπαιδαγόγησας αὐτὸν διὰ τῶν προφητῶν. Ὑστερον δὲ αὐτὸν τὸν μονογενῆ σου Υἱόν, τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, ἐξαπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, ἵνα αὐτὸς ἐλθὼν τὴν σὴν ἀνανεώση καὶ ἀνεγείρῃ εἰκόνα· ὃς κατελθὼν ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθεὶς ἐκ Πνεύματος ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς ἁγίας ἀειπαρθένου καὶ Θεοτόκου, συναναστραφεὶς τε τοῖς ἀνθρώποις, πάντα ᾤκονόμησε πρὸς σωτηρίαν τοῦ γένους ἡμῶν. Μέλλων δὲ τὸν ἐκούσιον καὶ ζωοποιὸν διὰ σταυροῦ θάνατον ὁ ἀναμάρτητος ὑπὲρ ἡμῶν τῶν ἁμαρτωλῶν καταδέχεσθαι, ἐν τῇ νυκτὶ ἧ παρεδίδοτο, μᾶλλον δὲ ἑαυτὸν παρεδίδου, ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας.

Ὁ Ἰερεὺς ἀνιστάμενος λέγει·

Λαβὼν ἄρτον ἐπὶ τῶν ἁγίων καὶ ἀχράντων καὶ ἀμώμων καὶ ἀθανάτων αὐτοῦ χειρῶν, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, καὶ ἀναδείξας σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ, εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἀγιάσας, κλάσας, μετέδωκε τοῖς ἁγίοις καὶ μακαρίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις εἰπών:

Εἶτα δεικνύων τὸν ἅγιον Ἄρτον διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς λέγει·

Λάβετε, φάγετε, τοῦτό μού ἐστι τὸ σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλωμένον καὶ διαδιδόμενον εἰς ἄφεισιν ἁμαρτιῶν.

Εἶτα λέγει·

Ὺσαύτως μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λαβὼν ποτήριον καὶ κεράσας ἐξ οἴνου καὶ ὕδατος, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανόν καὶ ἀναδείξας σοὶ τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ, εὐχαριστήσας, εὐλογήσας, ἀγιάσας, πλήσας Πνεύματος ἁγίου, μετέδωκε τοῖς ἁγίοις καὶ μακαρίοις αὐτοῦ μαθηταῖς καὶ ἀποστόλοις εἰπών:

Δεικνύων τὸ ἅγιον Ποτήριον διὰ τῆς δεξιᾶς χειρὸς λέγει ἐκφώνως·

Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό Μοῦ ἐστι τὸ αἷμα, τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν καὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον καὶ διαδιδόμενον εἰς ἄφεισιν ἁμαρτιῶν.

Καὶ καθ' ἑαυτὸν ἱστάμενος λέγει·

Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. «Ὅσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πίνητε, τὸν θάνατον τοῦ Υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου καταγγέλλετε καὶ τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ ὁμολογεῖτε, ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ.

Ὁ Διάκονος ἐκτείνων τὸ ὀράριον πρὸς τὰ τίμια Δῶρα λέγει·
Πιστεύομεν καὶ ὁμολογοῦμεν.

Ὁ χορὸς ἐμμελῶς: “Τὸν θάνατον σου, Κύριε, καταγγέλλομεν καὶ τὴν ἀνάστασίν σου ὁμολογοῦμεν.”

Ἦχος π.χ.
ἀ' ρ

Ὀν θάνατόν σου
Κύριε καταγγέλλομεν
καὶ τὴν Ἀνάστασίν σου
δοξολογοῦμεν

Ὁ Ἱερεὺς κλίνων σφραγίζει τρεῖς τὰ τίμια Δῶρα διὰ τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ ἐπευχόμενος:

Μεμνημένοι οὖν καὶ ἡμεῖς οἱ ἁμαρτωλοὶ τῶν ζωοποιῶν αὐτοῦ παθημάτων καὶ τοῦ σωτηρίου Σταυροῦ, καὶ τοῦ θανάτου καὶ τῆς ταφῆς, καὶ τῆς τριημέρου ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως, καὶ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἀνόδου, καὶ τῆς ἐκ δεξιῶν σου τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καθέδρας, καὶ τῆς δευτέρας ἐνδόξου καὶ φοβερᾶς αὐτοῦ παρουσίας, ὅταν ἔλθῃ μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, ὅταν μέλλῃ ἀποδοῦναι ἐκάστω κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, Φεῖσαι ἡμῶν Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν· μᾶλλον δὲ κατὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν αὐτοῦ, προσφέρομέν σοι, Δέσποτα, τὴν φοβερὰν ταύτην καὶ ἀναίμακτον θυσίαν, δεόμενοι, ἵνα μὴ κατὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν ποιήσης μεθ' ἡμῶν, μηδὲ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἀνταποδώσης ἡμῖν, ἀλλὰ κατὰ τὴν σὴν ἐπιείκειαν καὶ ἄφατόν φιλανθρωπίαν ὑπερβάς καὶ ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον τῶν σῶν ἱκετῶν, χάριση ἡμῖν τὰ οὐράνια καὶ αἰώνιά σου δωρήματα, ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε καὶ οὐς οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἠτοίμασας, ὁ Θεός, τοῖς ἀγαπῶσί σε, καὶ μὴ δι' ἐμὲ καὶ διὰ τὰς ἐμὰς ἁμαρτίας ἀθετήσης τὸν λαόν σου, φιλάνθρωπε Κύριε.

Ὁ Ἱερεὺς ἐκφώνως καὶ ἐμμελῶς·

“Ὁ γὰρ λαὸς σου καὶ ἡ ἐκκλησία σου ἱκετεύει σε.”

Ἦχος ᾠ
 Πα χ **Ο** γὰρ λα - ό - - ός σου ᾠ και
 ἡ Ἐκκλη σί - α σου - - - ί - - - κε
 τεύ - ου σί - - - Σε

κ
9

Ὁ χορὸς λέγει τρεῖς ἐμμελῶς·

“Ἐλέησον ἡμᾶς, Κύριε ὁ Θεός, ὁ Πατήρ, ὁ παντοκράτωρ.”

Ἦχος λᾠ
 κε χ **Ε** λέ η σον ἡ μᾶς Κύ ρι ε ό
 Θε ός ᾠ ὁ Πατήρ ὁ Παν το κρά - τωρ

Τό τέλος
 τοῦ ᾠ ᾠ ὁ Πα τήρ ὁ Παν το κρά - - -
 τω - - - ωρ

κ
9

Ὁ Ἱερεὺς ἱστάμενος λέγει·

Ἐλέησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, ὁ Πατήρ, ὁ παντοκράτωρ· ἔλεησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, ὁ σωτήρ ἡμῶν· ἔλεησον ἡμᾶς, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου καὶ ἔξαπόστειλον ἐφ’ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα ἅγια δῶρα ταῦτα τὸ Πνεῦμά σου τὸ

πανάγιον, **(καὶ κλίνων λέγει)** τὸ Κύριον καὶ ζωοποιόν, τὸ σύνθρονόν σοι τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ καὶ τῷ μονογενεῖ σου Υἱῷ, τὸ συμβασιλεύον, τὸ ὁμοούσιόν τε καὶ συναΐδιον, τὸ λαλήσαν ἐν νόμῳ καὶ προφήταις καὶ τῇ καινῇ σου διαθήκῃ, τὸ καταβάν ἐν εἵδει περιστερᾶς ἐπὶ τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν ἐν τῷ Ἰορδάνῃ ποταμῷ καὶ μεῖναν ἐπ' αὐτόν, τὸ καταβάν ἐπὶ τοὺς ἁγίους σου ἀποστόλους ἐν εἵδει πυρίνων γλωσσῶν ἐν τῷ ὑπερώῳ τῆς ἁγίας πεντηκοστῆς·

ΚΑΘΑΓΙΑΣΜΟΣ

(ὁ Ἱερεὺς ἀνατείνων τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν λέγει)
Αὐτὸ τὸ Πνεῦμά σου τὸ πανάγιον κατάπεμψον, Δέσποτα, ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα ἅγια δῶρα ταῦτα,

Ἐκφώνησις·

Ἵνα ἐπιφοιτήσαν τῇ ἁγία καὶ ἀγαθῇ καὶ ἐνδόξῳ αὐτοῦ παρουσίᾳ, ἁγιάσῃ καὶ ποιήσῃ τὸν μὲν ἄρτον τοῦτον σῶμα ἅγιον Χριστοῦ· **(εὐλογεῖ τὸν ἁμὸν)**

Ὁ Διάκονος Ἀμήν.

Καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο αἷμα τίμιον Χριστοῦ. **(εὐλογεῖ τὸ ἅγιον Ποτήριον)**

Ὁ Διάκονος Ἀμήν.

(Ὁ Ἱερεὺς ἀνατείνων τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν λέγει)·

Ἵνα γένωνται πᾶσι τοῖς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνουσιν εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον, εἰς ἁγιασμὸν ψυχῶν καὶ σωμάτων, εἰς καρποφορίαν ἔργων ἀγαθῶν, εἰς στηριγμὸν τῆς ἁγίας σου καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ἣν ἐθεμελίωσας ἐπὶ τὴν πέτραν τῆς πίστεως, ἵνα πύλαι ᾄδου μὴ κατισχύσωσιν αὐτῆς, ῥυόμενος αὐτὴν ἀπὸ πάσης αἰρέσεως καὶ ἀπὸ σκανδάλου τῶν ἐργαζομένων τὴν ἀνομίαν, καὶ ἐκ τῶν ἐπαναστάντων καὶ ἐπανισταμένων αὐτῇ ἐχθρῶν μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος. **(εὐλογεῖ τρεῖς ἀμφοτέρα τὰ Ἅγια)**

Ὁ διάκονος· Ἀμήν, ἀμήν, ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς προσκλίνειν ἐνώπιον τοῦ παναγίου Σώματος καὶ τοῦ τιμίου Αἵματος τοῦ Κυρίου ἐπεύχεται, τοῦ λαοῦ ὑποψάλλοντος πολλάκις τὸ “Μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.”

Ὁ Χορὸς ἐμμελῶς·

Ἦχος π χ ^{Ἠλίως}
 ἦ π ρ
 Μνήσθητι Κύριε
 ὁ Θεὸς ὁ ὄς ὁ Θεὸς ὁ ὄς ἡμῶν

Ὁ Ἱερεὺς·

Προσφέρομέν Σοι, Δέσποτα, ὑπὲρ τῆς κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην ἀγίας σου καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας· πλουσίας καὶ νῦν τὰς δωρεὰς τοῦ Παναγίου σου Πνεύματος ἐπιχορήγησον αὐτῇ, Δέσποτα.

Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ἀγίων πατέρων ἡμῶν καὶ ἐπισκόπων, τῶν ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένη ὀρθοδόξως ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς ἀληθείας.

Προηγουμένως τοῦ ἀγιωτάτου ἀρχιεπισκόπου ἡμῶν (**δεῖνος**), παντὸς τοῦ κλήρου καὶ τοῦ ἱερατείου αὐτοῦ· γῆρας αὐτῶ τίμιον χάρισαι, μακροχρόνιον αὐτὸν διαφύλαξον, ποιμαίνοντα τὸν λαόν σου ἐν πάσῃ εὐσέβειᾳ καὶ σεμνότητι.

Μνήσθητι, Κύριε, τοῦ ἐνθάδε τιμίου πρεσβυτερίου καὶ τοῦ ἀπανταχοῦ, τῆς ἐν Χριστῶ διακονίας, λοιπῆς πάσης ὑπηρεσίας, παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ τάγματος καὶ τῆς ἐν Χριστῶ ἀδελφότητος ἡμῶν καὶ παντὸς τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ.

(Λέγεται ἐφόσον ὑπάρχει συλλειτουργῶν) Μνήσθητι, Κύριε, τῶν συμπαρισταμένων ἡμῖν ἱερέων ἐν ταύτῃ τῇ ἀγία ὥρᾳ ἐνώπιον τοῦ ἀγίου σου θυσιαστηρίου ἐπὶ προσενέξει τῆς ἀγίας καὶ ἀναίμακτου θυσίας, καὶ δὸς αὐτοῖς καὶ ἡμῖν λόγον ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματος ἡμῶν, εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον τοῦ παναγίου ὀνόματός σου.

Μνήσθητι, Κύριε, κατὰ τὸ πλῆθος τοῦ ἐλέους σου καὶ τῶν οἰκτιρισμῶν σου, καὶ ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ καὶ ἁμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου, καὶ ἐπίσκεψαί με ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς· καὶ ῥῦσαι καὶ ἀθώωσον με ἐκ τῶν κατάδιωκόντων με, Κύριε, Κύριε τῶν δυνάμεων, καὶ ἐπειδὴ ἐπλεόνασεν ἐν ἐμοὶ ἡ ἁμαρτία, ὑπερπερισσεύσει σου ἡ χάρις.

Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῶν τὸ ἅγιον σου θυσιαστήριον κυκλούντων διακόνων· χάρισαι αὐτοῖς βίον ἄμεμπτον, ἄσπιλον αὐτῶν τὴν διακονίαν διαφύλαξον, καὶ βαθμοὺς ἀγαθοῦς αὐτοῖς περιποίησαι.

Μνήσθητι, Κύριε, καὶ πάσης μονῆς, πόλεως καὶ χώρας καὶ τῶν ἐν ὀρθοδόξῳ πίστει καὶ εὐλαβείᾳ σου οἰκούντων ἐν αὐταῖς, εἰρήνης καὶ ἀσφαλείας αὐτῶν.

Μνήσθητι, Κύριε, πλεόντων, ὁδοιπορούντων, ξενιτευόντων χριστιανῶν, τῶν ἐν δεσμοῖς καὶ φυλακαῖς, τῶν ἐν αἰχμαλωσίαις καὶ ἐξορίαῖς, τῶν ἐν μετάλλοις καὶ βασάνοις, καὶ πικραῖς δουλείαις ὄντων, πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, εἰρηρικῆς ἐπανόδου ἐκάστου αὐτῶν εἰς τὰ οἰκεία.

Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν γῆρα καὶ ἀδυναμίᾳ ὄντων, νοσούντων, καμνόντων, καὶ τῶν ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων ἐνοχλουμένων, τῆς παρὰ σοῦ τοῦ Θεοῦ ταχείας ἰάσεως καὶ σωτηρίας αὐτῶν.

Μνήσθητι, Κύριε, πάσης ψυχῆς χριστιανικῆς θλιβομένης καὶ καταπονουμένης, ἐλέους καὶ βοηθείας σοῦ τοῦ Θεοῦ ἐπιδεδωμένης, καὶ ἐπιστροφῆς τῶν πεπλανημένων.

Μνήσθητι, Κύριε, τῶν ἐν παρθενίᾳ καὶ εὐλαβείᾳ καὶ ἀσκήσει διαμενόντων, καὶ τῶν ἐν ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς ὄπαῖς τῆς γῆς ἀγωνιζομένων ὁσίων πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ τῶν κατὰ τόπον ὀρθοδόξων συνοδιῶν καὶ τῆς ἐνθάδε ἐν Χριστῷ συνοδίας ἡμῶν.

Μνήσθητι, Κύριε, τῶν κοπιώντων καὶ διακονούντων ἡμῖν πατέρων τε καὶ ἀδελφῶν ἡμῶν διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον.

Μνήσθητι, Κύριε, πάντων εἰς ἀγαθόν, πάντας ἐλέησον, Δέσποτα, πᾶσιν ἡμῖν διαλλάγηθι· εἰρήνευσον τὰ πλήθη τοῦ λαοῦ σου, διασκέδασον τὰ σκάνδαλα, κατάργησον

τοὺς πολέμους, παῦσον τὰ σχίσματα τῶν ἐκκλησιῶν, τὰς τῶν αἰρέσεων ἐπαναστάσεις ἐν τάχει κατάλυσον, κατάβαλε τὸ φρύαγμα τῶν ἐθνῶν, ὕψωσον κέρας χριστιανῶν· τὴν σὴν εἰρήνην καὶ τὴν σὴν ἀγάπην χάρισαι ἡμῖν, ὁ Θεός, ὁ σωτὴρ ἡμῶν, ἡ ἐλπίς πάντων τῶν περᾶτων τῆς γῆς.

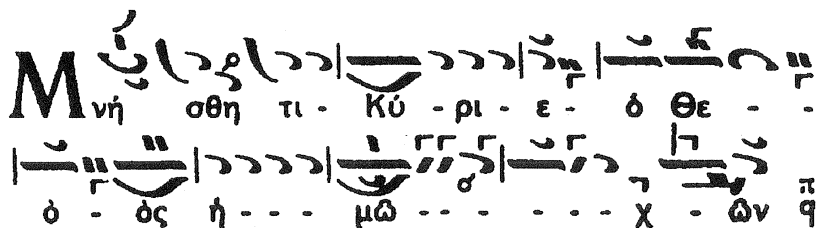
Μνήσθητι, Κύριε, εὐκρασίας ἀέρων, ὄμβρων εἰρηνικῶν, δρόσων ἀγαθῶν, καρπῶν εὐφορίας, τελείας εὐετηρίας, καὶ τοῦ στεφάνου τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός σου· οἱ γὰρ ὀφθαλμοὶ πάντων εἰς σὲ ἐλπίζουσι, καὶ σὺ δίδως τὴν τροφήν αὐτῶν ἐν εὐκαιρίᾳ, ἀνοίγεις σὺ τὴν χεῖρά σου, καὶ ἐμπιπλᾷς πᾶν ζῶον εὐδοκίας.

Μνήσθητι, Κύριε, τῶν καρποφορησάντων καὶ καρποφορούντων ἐν ταῖς ἀγίαις σοῦ τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαις καὶ μεμνημένων τῶν πενήτων καὶ τῶν ἐντειλαμένων ἡμῖν τοῦ μνημονεύειν αὐτῶν ἐν ταῖς προσευχαῖς.

Ἔτι μνησθῆναι καταξίωσον, Κύριε, καὶ τῶν τὰς προσφορὰς προσενεγκάντων ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἐπὶ τὸ ἅγιόν σου θυσιαστήριον, καὶ ὑπὲρ ὧν ἕκαστος προσήνεγκεν, ἣ κατὰ διάνοιαν ἔχει, καὶ τῶν ἀρτίως σοι ἀναγινωσκομένων (**μνημονεύει οὓς θέλει ἐκ τῶν ζώντων**).

Μνήσθητι, Κύριε, καὶ τῶν ἡμετέρων γονέων, καὶ φίλων καὶ συγγενῶν καὶ ἀδελφῶν (**τῶνδε**). Τούτων πάντων μνήσθητι, Κύριε, ὧν ἐμνήσθημεν καὶ ὧν οὐκ ἐμνήσθημεν, ὀρθοδόξων ἀντίδος αὐτοῖς ἀντὶ τῶν ἐπιγείων τὰ οὐράνια, ἀντὶ τῶν φθαρτῶν τὰ ἄφθαρτα, ἀντὶ τῶν προσκαιρῶν τὰ αἰώνια, κατὰ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Χριστοῦ σου, ἐπειδὴ ζωῆς καὶ θανάτου τὴν ἐξουσίαν ἔχεις.

Ὁ Χορός: “Μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.”

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ σωτηρίας, εἰρήνης, ἐλέους, διαμονῆς καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἀγιωτάτου ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου (**δεῖνος**) καὶ λοιπῶν ὁσίων ἀρχιεπισκόπων καὶ ἐπισκόπων, τῶν ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένη ὀρθοδόξως ὀρθοτομούντων τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ τάγματος.

Ὁ Χορός· Μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Διάκονος·

Καὶ ὑπὲρ βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ καὶ ἐξουσίᾳ ὄντων, ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι.

Ὁ Χορός· Μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπι ὑπὲρ πρεσβυτέρων, διακόνων, διακονισσῶν, ὑποδιακόνων, ἀναγνωστῶν, ἐφορκιστῶν, ἐρμηνευτῶν, ψαλτῶν, μοναζόντων, ἀειπαρθένων, χηρῶν, ὀρφανῶν, ἐγκρατευομένων καὶ τῶν ἐν σεμνῷ γάμῳ διαγόντων καὶ τῶν φιλοχρίστων.

Ὁ Χορός· Μνήσθητι, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Διάκονος·

Καὶ ὑπὲρ εἰρήνης καὶ εὐσταθείας παντὸς τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἁγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν, καὶ ὑπὲρ ὧν ἕκαστος προσήνεγκεν ἢ κατὰ διάνοιαν ἔχει καὶ τοῦ παρεστῶτος λαοῦ, καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ Χορός· Καὶ πάντων καὶ πασῶν.

Ὁ Ἱερεὺς·

Ἐπι μνησθῆναι καταξίωσον, Κύριε, καὶ τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων κατὰ γενεὰν καὶ γενεάν, ἁγίων πατέρων, πατριαρχῶν, προφητῶν, ἀποστόλων, μαρτύρων, ὁμολογητῶν, διδασκάλων, ὁσίων, καὶ παντὸς πνεύματος δικαίου ἐν πίστει τοῦ Χριστοῦ σου τετελειωμένου. Χαῖρε, Κεχαριτωμένη, ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου, ὅτι σωτῆρα ἔτεκες τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Ἐκφώνησις·

Ἐξαιρέτως τῆς παναγίας καὶ εὐλογημένης, ἀχράντου, δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.

(Καὶ κύπτων λέγει) Τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ προφήτου προδρόμου καὶ βαπτιστοῦ. Τῶν ἁγίων ἀποστόλων Πέτρου, Παύλου, Ἀνδρέου, Ἰακώβου, Ἰωάννου, Φιλίππου, Βαρθολομαίου, Ματθαίου, Ἰακώβου, Σίμωνος, Ἰούδα, Μαθθία· Μάρκου, Λουκᾶ τῶν εὐαγγελιστῶν. Τῶν ἁγίων Προφητῶν καὶ Πατριαρχῶν καὶ Δικαίων. Τοῦ ἁγίου Στεφάνου τοῦ πρωτοδιακόνου καὶ πρωτομάρτυρος. Τῶν ἁγίων Μαρτύρων καὶ Ὁμολογητῶν τῶν διὰ Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν μαρτυρησάντων καὶ ὁμολογησάντων τὴν καλὴν ὁμολογίαν.

(μνημονεύει τοὺς τοπικοὺς ἁγίους καὶ τοὺς ἁγίους τῆς ἡμέρας).

Ὁ λαὸς· Μνήσθητι Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεύς·

Μνήσθητι, Κύριε, πρεσβυτέρων, διακόνων, διακονισσῶν, ὑποδιακόνων, ἀναγνωστῶν, ἔφορκιστῶν, ἔρμηνευτῶν, ψαλτῶν, μοναζόντων, ἀειπαρθένων, χηρῶν, ὀρφανῶν, ἐγκρατευομένων, τῶν μετὰ πίστεως ἐν τῇ κοινωνίᾳ τῆς ἁγίας σου καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας τελειωθέντων.

Ὁ λαὸς· Μνήσθητι Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Ὁ Ἱερεύς·

Μνήσθητι, Κύριε, τῶν εὐσεβῶν καὶ πιστῶν βασιλέων καὶ πάντων τῶν ἐν πίστει καὶ σφραγίδι Χριστοῦ προκοιμηθέντων φιλοχρίστων ὀρθοδόξων λαϊκῶν.

Μνήσθητι, Κύριε τῶν ἡμετέρων γονέων, ἀναδόχων, διδασκάλων, συγγενῶν καὶ φίλων **(μνημονεύει οὓς βούλεται τεθνεῶτας).**

Ὁ λαὸς· Μνήσθητι Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

[ΤΕΛΟΣ ΨΑΛΜΩΔΙΑΣ]

Ὁ Ἱερεύς·

Τούτων πάντων μνήσθητι, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ καὶ πάσης σαρκός, ὧν ἐμνήσθημεν καὶ ὧν οὐκ ἐμνήσθημεν ὀρθοδόξων· αὐτὸς ἐκεῖ αὐτοὺς ἀνάπαυσον ἐν χώρᾳ ζώντων, ἐν τῇ βασιλείᾳ σου, ἐν τρυφῇ τοῦ παραδείσου, ἐν κόλποις Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν· ὅθεν ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός, ἔνθα ἐπισκοπεῖ τὸ φῶς τοῦ προσώπου σου καὶ καταλάμπει διὰ παντός· ἡμῶν δὲ τὰ τέλη τῆς ζωῆς χριστιανὰ καὶ εὐάρεστα καὶ ἀναμάρτητα ἐν εἰρήνῃ κατεύθυνον, Κύριε, ἐπισυνάγων ἡμᾶς ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἐκλεκτῶν σου, ὅτε θέλεις καὶ ὡς θέλεις, μόνον χωρὶς αἰσχύνης καὶ παραπτωμάτων διὰ τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν, Ἰησοῦ Χριστοῦ· αὐτὸς γὰρ ἔστιν ὁ μόνος ἀναμάρτητος φανεὶς ἐπὶ τῆς γῆς.

Ἐκφώνησις·

Δι' ὄν καὶ ἡμῖν καὶ αὐτοῖς ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος δεσπότης,

Ὁ Χορὸς ἐμμελῶς· “Ἄνες, ἄφες, συγχώρησον, ὁ Θεός, τὰ παραπτώματα ἡμῶν, τὰ ἔκουσια, τὰ ἀκούσια, τὰ ἐν γνώσει καὶ ἐν ἀγνοίᾳ.”

Ἦχος π λ
ἀ' ρ

Α νες, ἄ φες - - φες ᾗ συγ

χώ ρησον ὁ Θεός ᾗ τὰ πα ρα πτώ μα τα ἡ

μῶν ᾗ τὰ ἐ κού σι α ᾗ τὰ Ἄ κού - σι

ι - α ᾗ τὰ ἐν γνώ - - σει ᾗ καὶ τὰ

ἐν ἀ γνοιᾳ - - - χ - φ

π
δ

Ὁ Ἱερεύς·

Χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς καὶ φιλανθρωπία τοῦ Χριστοῦ σου, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς· Εἰρήνη πᾶσι!

Ὁ Χορός· Καὶ τῷ Πνεύματί σου.

Ἡ ΚΥΡΙΑΚΗ ΠΡΟΣΕΥΧΗ

Ὁ Διάκονος·

Ἔτι καὶ ἔτι καὶ διὰ παντὸς ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ἐπὲρ τῶν προσκομισθέντων καὶ ἀγιασθέντων τιμίων, ἐπουρανίων, ἐνδόξων, θείων δώρων Κυρίῳ τῷ Θεῷ ἡμῶν δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν, προσδεξάμενος αὐτὰ εἰς τὸ ἅγιον καὶ ὑπερουράνιον καὶ πνευματικὸν αὐτοῦ θυσιαστήριον, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας, ἀντικαταπέμψη ἡμῖν τὴν θείαν χάριν καὶ τὴν δωρεὰν τοῦ παναγίου Πνεύματος, δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Τὴν ἐνότητα τῆς πίστεως, καὶ τὴν κοινωνίαν τοῦ παναγίου Πνεύματος αἰτησάμενοι, ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ ἡμῶν παραθώμεθα.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερεύς κλίνων λέγει πρὸ τοῦ «Πάτερ ἡμῶν» τὴν εὐχὴν·

Ὁ Θεὸς καὶ Πατὴρ τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ, καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὁ μεγαλῶνυμος Κύριος, ἡ μακαρία φύσις, ἡ ἄφθονος ἀγαθότης, ὁ πάντων Θεὸς καὶ Δεσπότης, ὁ ὢν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ὁ καθημένος ἐπὶ τῶν χερουβὶμ καὶ δοξαζόμενος ὑπὸ τῶν σεραφίμ, ᾧ παρεστήκασι χίλια χιλιάδες καὶ μύρια μυριάδες ἁγίων ἀγγέλων καὶ ἀρχαγγέλων στρατιαί, τὰ μὲν προσενεχθέντα σοι δῶρα, δόματα, καρπώματα, εἰς ὁσμήν εὐωδίας προσεδέξω, καὶ ἁγιάσαι καὶ τελειῶσαι κατηξίωσας, ἀγαθέ, τῇ χάριτι τοῦ Χριστοῦ σου καὶ τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ παναγίου σου Πνεύματος· ἁγιάσον, δέσποτα καὶ τὰς ἡμετέρας ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ πνεύματα καὶ ψηλάφησον τὰς διανοίας, καὶ ἀνάκρινον τὰς συνειδήσεις· καὶ ἔκβαλε ἀφ' ἡμῶν πᾶσαν ἔννοιαν πονηράν, πάντα λογισμὸν ἀσελγῆ, πᾶσαν ἐπιθυμίαν καὶ ἐνθύμησιν αἰσχροάν, πάντα λόγον ἀπρεπῆ, πάντα φθόνον καὶ τυφον καὶ ὑπόκρισιν, πᾶν ψεῦδος, πάντα δόλον, πάντα πειρασμὸν βιοτικόν, πᾶσαν πλεονεξίαν, πᾶσαν κενοδοξίαν, πᾶσαν κακίαν, πάντα θυμόν, πᾶσαν ὀργήν, πᾶσαν μνησικακίαν, πᾶσαν βλασφημίαν, πᾶσαν ὀρθυμίαν, πᾶσαν κίνησιν σαρκός τε καὶ πνεύματος, ἀπηλλοτριωμένην τοῦ θελήματος τῆς ἀγιότητός σου.

Ἐκφώνησις·

Καὶ καταξίωσον ἡμᾶς, Δέσποτα, φιλάνθρωπε Κύριε, μετὰ παρησίας, ἀκατακρίτως, ἐν καθαρᾷ καρδία, ψυχῇ πεφωτισμένη, ἀνεπαισχύντῳ προσώπῳ, ἡγιασμένοις χεῖλεσι, τολμᾶν ἐπικαλεῖσθαί σε, τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἅγιον Θεὸν Πατέρα καὶ λέγειν·

Ὁ λαὸς ἀπαγγέλλει τὸ «Πάτερ ἡμῶν».

Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου. Γενηθήτω τὸ θέλημά σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον· καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίεμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

Ὁ Ἱερεύς κύψας λέγει:

Καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, Κύριε, Κύριε τῶν δυνάμεων, ὃν ὑπενεγκεῖν οὐ δυνάμεθα, ὃ εἰδὼς τὴν ἀσθένειαν ἡμῶν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς, ἀπὸ τοῦ πονηροῦ καὶ ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ καὶ πάσης ἐπηρείας καὶ μεθοδείας αὐτοῦ διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον, τὸ ἐπικληθὲν ἐπὶ τὴν ἡμετέραν ταπείνωσιν.

Ἐκφώνησις

Ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς: Εἰρήνη πᾶσι.

Ὁ Χορός: Καὶ τῷ πνεύματί σου.

Ὁ Διάκονος: Τὰς κεφαλὰς ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Χορός: Σοὶ, Κύριε.

Ὁ Ἱερεύς

κλίνων τὴν κεφαλὴν λέγει τὴν εὐχὴν τῆς κεφαλοκλισίας:

Σοὶ ἐκλίναμεν οἱ δοῦλοί σου, Κύριε, τοὺς ἑαυτῶν αὐχένας, ἐνώπιον τοῦ ἁγίου σου θυσιαστηρίου, ἀπεκδεχόμενοι τὰ παρὰ σοῦ πλοῦσια ἐλέη· πλοσίαν καὶ νῦν τὴν χάριν σου καὶ τὴν εὐλογίαν σου ἐξαπόστειλον ἡμῖν, δέσποτα, καὶ ἁγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ πνεύματα, ἵνα ἄξιοι γενώμεθα κοινωνοὶ καὶ μέτοχοι γενέσθαι τῶν ἁγίων σου μυστηρίων εἰς ἄφεισιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ἐκφώνησις

Σὺ γὰρ προσκυνητὸς καὶ δεδοξασμένος ὑπάρχεις, ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ ὁ μονογενὴς σου Υἱὸς καὶ τὸ Πνεῦμά σου τὸ πανάγιον, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός: Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεύς·

Καὶ ἔσται ἡ χάρις καὶ τὰ ἐλέη τῆς ἀγίας, ὁμοουσίου, ἀκτίστου, ἀδιαιρέτου καὶ προσκυνητῆς Τριάδος μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ὁ λαός· Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου.

Ὁ Διάκονος· Πρόσχωμεν!

Ὁ Ἱερεύς ὑψῶν τὸν ἄμνον ἀπὸ τοῦ ἁγίου Δίσκου σταυροειδῶς, λέγει καθ' ἑαυτὸν τὴν εὐχὴν·

Ἄγιε, ὁ ἐν Ἁγίοις ἀναπαύομενος, Κύριε, ἀγίασον ἡμᾶς τῷ λόγῳ τῆς σῆς χάριτος καὶ τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ παναγίου σου Πνεύματος· σὺ γὰρ εἶπας, Δέσποτα· «Ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι, Κύριος ὁ Θεὸς ἡμῶν». Ἀκατάληπτε Θεέ, Λόγε, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι ὁμοούσιε, συναΐδιε καὶ ἀχώριστε, πρόσδεξαι τὸν ἀκήρατον ὕμνον ἐν ταῖς ἀγίαις σου ἀναιμάκτοις θυσίαις, σὺν τοῖς χερουβιμ καὶ σεραφίμ καὶ παρ' ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ, βοῶντος καὶ λέγοντος·

Ἐκφώνησις·

Τὰ ἅγια τοῖς ἀγίοις.

Ὁ Χορός· Εἷς Ἅγιος, εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, εἰς δόξαν Θεοῦ Πατρός, σὺν ἁγίῳ Πνεύματι, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Διάκονος·

Ὁ Διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ Χριστοῦ ψάλλωμεν.

Ἀναγινώσκονται αἱ εὐχαὶ τῆς Μεταλήψεως καὶ ψάλλεται τὸ Κοινωνικόν.

Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Ὁ Μελισμὸς γίνεται ὡς εἴθισται.

Ῥίπτων μερίδα εἰς τὸ ἅγιον Ποτήριον ὁ Ἱερεὺς λέγει·

Ἐνωται καὶ ἡγίασται, καὶ τετελείωται εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος.

Ὁ Ἱερεὺς ποιεῖ μερίδας δι' ἑαυτὸν καὶ τοὺς τυχόν συλλειτουργοὺς αὐτοῦ καὶ ἀποθέτει αὐτὰς εὐλαβῶς ἐπὶ τοῦ χεῖλους τοῦ ἁγίου Δίσκου.

Ὁ Διάκονος· Κύριε, εὐλόγησον.

Ὁ Ἱερεὺς· Ἡὐλόγηται ὁ Θεός, ὁ εὐλογῶν καὶ ἀγιάζων ὑμᾶς τοὺς ἐν φόβῳ Θεοῦ μελίζοντας καὶ πάντας τοὺς ἐν πίστει μεταλαμβάνειν μέλλοντας.

Ὁ Διάκονος· Ἀμήν.

Μετὰ τὴν πλήρωσιν τοῦ μελισμοῦ λέγει:

Ὁ Ἱερεὺς·

Τῆς κατὰ φιλανθρωπίαν παρασχεθείσης ἡμῖν παρὰ σοῦ θείας χάριτος, τὰ ὑπὲρ ἡμᾶς ἐτολμήσαμεν· προσερχόμεθα οὖν μετὰ φόβου τοῖς ἁγίοις σου μυστηρίοις, δέσποτα, σὲ αἰτούμενοι· εἰς τὶ δι' ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν ἡμῖν παρῶπται συγγνώμην γενοῦ Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Οἱ κληρικοὶ ποιοῦντες σχῆμα κάτωθι τῆς βαθμίδος τῆς ἁγίας Τραπέζης, λέγουσι χαμηλοφώνως τὴν εὐχὴν ταύτην μετὰ πολλῆς κατανύξεως.

Δέσποτα Χριστέ, ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ οὐράνιος ἄρτος, ἡ τροφή τοῦ παντὸς κόσμου, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκ εἰμι ἄξιος μεταλαβεῖν τῶν ἁγίων καὶ ἀχράντων σου μυστηρίων ἀλλὰ διὰ τὴν σὴν ἀγαθότητα καὶ ἄφατον μακροθυμίαν ἄξιόν με ποίησον καὶ ἀκατάκριτον καὶ ἀνεπαίσχυντον μετασχεῖν τοῦ παναγίου σου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς ζωὴν αἰώνιον.

Ἐκαστος κληρικὸς κοινωνεῖ τοῦ Σώματος καὶ τοῦ Αἵματος τοῦ Κυρίου κατὰ τὴν καθιερωμένην τάξιν.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς μεταλήψεως τοῦ κλήρου·

ἽΟ Διάκονος· Κύριε, εὐλόγησον.

ἽΟ Ἱερεὺς· Δόξα τῷ Θεῷ τῷ ἀγιάσαντι καὶ ἀγιάζοντι πάντας ἡμᾶς.

ἽΨώθητι ἐπὶ τοὺς οὐρανοὺς, ὁ Θεός, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἡ δόξα σου καὶ ἡ βασιλεία σου διαμένει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Εὐλογητὸν τὸ ὄνομα Κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ἽΟ Διάκονος·

Μετὰ φόβου Θεοῦ καὶ πίστεως προσέλθετε.

Μετὰ τὴν μετάδοσιν καὶ μετάληψιν τῶν πιστῶν λέγουν·

ἽΟ χορὸς· Πληρωθήτω τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεώς σου, Κύριε, ὅπως ὑμνήσωμεν τὴν δόξαν σου, ὅτι ἠξίωσας ἡμᾶς μετασχεῖν τῶν ἀγίων μυστηρίων σου· τήρησον ἡμᾶς ἐν τῷ σῶ ἀγιασμῷ, ὅλην τὴν ἡμέραν μελετᾶν τὴν δικαιοσύνην σου. Ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα, ἀλληλούϊα.

ἽΟ Ἱερεὺς ἀποθέτει τὰ Ἅγια ἐπὶ τοῦ ἀντιμηνσίου ἢ εἰλητοῦ καὶ πληροῖ τὸ ἅγιον Ποτήριον μὲ τὰς λοιπὰς μερίδας τοῦ Ἄμνοῦ. Εἷς τῶν διακόνων προσέρχεται αὐτῷ μετὰ τοῦ χερνιβοξέστου. Ῥίπτει ὕδωρ εἰς τὰ ἄκρα τῶν δακτύλων τοῦ Ἱερέως τῶν χρησιμοποιηθέντων διὰ τὴν μετάδοσιν τῆς Θ. Κοινωνίας. Τὸ ἡγιασμένον τοῦτο ὕδωρ χρησιμοποιεῖται, κατὰ τὴν κατάλυσιν διὰ τὴν ἀπόπλυσιν τοῦ ἀγίου Ποτηρίου.

ἽΟ διάκονος φέρει δὲ τὸ θυμιατήριον τῷ ἱερεῖ, ὅστις ῥίπτων θυμίαμα εἰς τοῦτο λέγει·

Ὁ Ἱερεὺς·

Ἡϋφρανας ἡμᾶς, ὁ Θεός, τῆ ἐν σῆ ἐνώσει καὶ σοὶ προσφέρομεν θυμίαμα χαριστήριον, καρπὸν χειλέων, ὁμολογοῦντες τὴν χάριν σου· σὺν τῷ θυμιάματι τούτῳ, ἀναβήτω δὲ πρὸς σέ, ὁ Θεός, καὶ μὴ καταβήτω διὰ κενῆς, ἀλλὰ χάρισαι καὶ ἡμῖν τῆς εὐωδίας τοῦ παναγίου σου Πνεύματος, μύρον ἄχραντον καὶ ἀναφαίρετον· πλήρωσον τὸ στόμα ἡμῶν αἰνέσεως καὶ τὰ χεῖλη ἀγαλλιάσεως καὶ τὴν καρδίαν χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης, ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ σὺν τῷ παναγίῳ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Ἱερεὺς θυμῶν τὰ προκείμενα Ἅγια λέγει τὴν εὐχαριστίαν εἰς ἐπήκοον πάντων·

Εὐχαριστοῦμέν σοι, τῷ σωτήρι τῶν ὅλων Θεῷ, ἐπὶ πᾶσιν οἷς παρέσχου ἡμῖν ἀγαθοῖς καὶ ἐπὶ τῇ μεταλήψει τῶν ἁγίων καὶ ἀχράντων σου μυστηρίων καὶ προσφέρομέν σοι τὸ θυμίαμα τοῦτο δεόμενοι· φύλαξον ἡμᾶς ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν πτερυγῶν σου καὶ καταξίωσον ἡμᾶς καὶ μέχρι τῆς ἐσχάτης ἡμῶν ἀναπνοῆς μετασχεῖν τῶν ἁγιασμάτων σου εἰς ἁγιασμόν ψυχῶν καὶ σωμάτων καὶ εἰς βασιλείας οὐρανῶν κληρονομίαν· ὅτι σὺ εἶ ὁ ἁγιασμός ἡμῶν, Θεός, καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς μεταφέρει εὐλαβῶς τὰ Ἅγια εἰς τὴν ἐπέχουσαν τόπον παστοφορίου, σημερινὴν ἁγίαν Πρόθεσιν, διπλοῖ τὸ ἀντιμήσιον ἢ τὸ εἰλητόν·

Ὁ Διάκονος ἀπὸ τῆς Ὁραίας πύλης λέγει πρὸς τὸν λαόν·

Ἔτι καὶ ἔτι καὶ διὰ παντὸς ἐν εἰρήνῃ τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Ὅπως γένηται ἡμῖν ἡ μετάληψις τῶν ἁγιασμάτων αὐτοῦ εἰς ἀποτροπὴν παντὸς πονηροῦ πράγματος, εἰς ἐφόδιον ζωῆς αἰωνίου, εἰς κοινωνίαν καὶ δωρεάν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, δεηθῶμεν.

Ὁ Χορός· Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Διάκονος·

Τῆς παναγίας, ἀχράντου, ὑπερενδόξου, εὐλογημένης, δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων καὶ δικαίων μνημονεύσαντες, ἑαυτοὺς τε καὶ ἀλλήλους καὶ πᾶσαν τὴν ζωὴν ἡμῶν Χριστῷ τῷ Θεῷ παραθώμεθα.

Ὁ Χορός· Σοί, Κύριε.

Ὁ Ἱερέυς·

Ὁ Θεός, ὁ διὰ πολλὴν καὶ ἄφατον εὐσπλαγχνίαν συγκαταβάς τῇ ἀσθενείᾳ τῶν δούλων σου καὶ καταξιώσας ἡμᾶς μετασχεῖν ταύτης τῆς ἐπουρανίου τραπέζης, μὴ κατακρίνης ἡμᾶς τοὺς ἁμαρτωλοὺς ἐπὶ τῇ μεταλήψει τῶν ἀχράντων σου μυστηρίων, ἀλλὰ φύλαξον ἡμᾶς, ἀγαθέ, ἐν ἁγιασμῷ, ἵνα ἄξιοι γενόμενοι τοῦ παναγίου σου Πνεύματος, εὕρωμεν μέρος καὶ κληρον μετὰ πάντων τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνός σοι εὐαρεστησάντων ἐν τῷ φωτὶ τοῦ προσώπου σου, διὰ τῶν οἰκτιρῶν τοῦ μονογενοῦς σου Υἱοῦ, Κυρίου δὲ καὶ Θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ἐκφώνησις·

Ὅτι ἠυλόγηται καὶ ἡγίασται τὸ πάντιμον καὶ μεγαλοπρεπὲς ἅγιον ὄνομά σου, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

ΕΥΛΟΓΗΣΙΣ ΚΟΛΛΥΒΩΝ

Ὁ χορὸς ψάλλει τὰ τροπάρια τοῦ Ἁγίου καὶ ὁ ἱερεὺς εὐλογεῖ αὐτὰ λέγων τὴν συνήθη εὐχὴ τῶν κολλύβων·

Ὁ πάντα τελεσφορήσας τῷ λόγῳ σου, Κύριε, καὶ κελεύσας τὴν γῆν παντοδαπούς ἐκφύειν καρπούς εἰς ἀπόλαυσιν καὶ τροφήν ἡμετέραν· ὁ τοῖς σπέρμασι τοὺς τρεῖς Παῖδας καὶ Δανιὴλ τῶν ἐν Βαβυλῶνι ἀβροδιαίτων λαμπροτέρους ἀναδείξας· αὐτὸς πανάγαθε Βασιλεῦ, καὶ τὰ σπέρματα ταῦτα σὺν τοῖς διαφόροις καρποῖς εὐλόγησον. Καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνοντας ἀγίασον. Ὅτι εἰς δόξαν σὴν, καὶ εἰς τιμὴν τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου καὶ πανευφήμου Ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, ταῦτα προετέθησαν παρὰ τῶν σῶν δούλων, καὶ εἰς μνημόσυνον τῶν ἐν εὐσεβεῖ τῇ πίστει τελειωθέντων. Παράσχου Ἀγαθὲ τοῖς τε εὐτρεπίσασσι ταῦτα, καὶ τοῖς μνήμην ἐπιτελοῦσι, πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα, καὶ τῶν αἰωνίων ἀγαθῶν τὴν ἀπόλαυσιν· Πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου καὶ πανευφήμου Ἀποστόλου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου οὗ καὶ τὴν μνήμην ἐπιτελοῦμεν, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων. Ὅτι σὺ εἶ ὁ εὐλογῶν ... νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

ΑΠΟΛΥΣΙΣ

Ὁ Ἱερεὺς καὶ οἱ τυχόν συλλειτουργοὶ αὐτοῦ καὶ οἱ Διάκονοι ἴστανται κατενώπιον τοῦ λαοῦ πρὸς τῆς Ὁραίας Πύλης.

Ὁ Ἱερεὺς· Εἰρήνη πᾶσι!

Ὁ Χορὸς· Καὶ τῷ πνεύματι σου.

Ὁ Διάκονος· Τὰς κεφάλαις ἡμῶν τῷ Κυρίῳ κλίνωμεν.

Ὁ Ἱερεὺς ἔχων τὴν δεξιὰν εἰς σχῆμα εὐλογίας προσκλίνει μετὰ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ τῷ Θεῷ λέγων·

Ὁ Ἱερεὺς·

Ὁ Θεὸς ὁ μέγας καὶ θαυμαστός, ἐπίδε ἐπὶ τοὺς δούλους σου, ὅτι σοὶ τοὺς ἀυχένας ἐκλίναμεν, καὶ ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου τὴν κραταιάν, τὴν πλήρη εὐλογιῶν, καὶ εὐλόγησον τὸν λαὸν σου, καὶ διαφύλαξον τὴν κληρονομίαν σου, ἵνα αἰεὶ καὶ διὰ παντὸς δοξάζωμέν σε, τὸν μόνον ζῶντα καὶ ἀληθινὸν Θεὸν ἡμῶν, τὴν ἀγίαν καὶ ὁμοούσιον Τριάδα, Πατέρα καὶ Υἱὸν καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα.
(Εὐλογεῖ τὸν λαόν)

Ἐκφώνησις·

Σοὶ γὰρ πρέπει καὶ ἐποφείλεται παρὰ πάντων ἡμῶν πᾶσα δοξολογία, τιμὴ, προσκύνησις καὶ εὐχαριστία, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος· Ἐν εἰρήνῃ Χριστοῦ πορευθῶμεν.

Σχηματισθείσης πομπῆς κατὰ τὴν τάξιν τῆς εἰσόδου, διέρχεται αὕτη ἐκ τοῦ κεντρικοῦ κλίτους καὶ διὰ τοῦ νοτίου εἰσέρχεται εἰς τὸ Βῆμα, τῶν ἱερέων ψαλλόντων τὸ «τίς Θεὸς μέγας ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν, σὺ εἶ ὁ Θεὸς ὁ ποιῶν θαυμάσια μόνος». Ὁ Προεστὼς κρατεῖ τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον εἰς τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν αὐτοῦ καὶ εὐλογεῖ διὰ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τὸν λαόν.

Ὁ ἱερεὺς ἐξέρχεται εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ἔνθα λέγει ἐκφώνως τὴν ἀκόλουθον εὐχὴν·

Ἐκ δυνάμεως εἰς δύναμιν πορευόμενοι, καὶ πᾶσαν τὴν ἐν τῷ ναῷ σου πληρώσαντες θεῖαν λειτουργίαν καὶ νῦν δεόμεθά Σου, Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, τελείας φιλανθρωπίας ἀξιῶσον ἡμᾶς· ὀρθοτόμησον ἡμῶν τὴν ὁδόν, ῥίξωσον ἡμᾶς ἐν τῷ φόβῳ σου, τοὺς πάντας ἐλέησον καὶ τῆς ἐπουρανίου σου βασιλείας ἀξίους ἀνάδειξον ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' οὗ εὐλογητὸς εἶ καὶ δεδοξασμένος σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ὁ Διάκονος·

Ἀπολύεσθε ἐν εἰρήνῃ!

Ὁ Ἱερεὺς·

Ἡὐλόγηται ὁ Θεός, ὁ εὐλογῶν καὶ ἀγιάζων καὶ σκέπων καὶ εἰρηνεύων καὶ διαφυλάττων τὴν ζωὴν πάντων ἡμῶν διὰ τῆς μεταλήψεως τῶν ἁγίων καὶ ἀχράντων καὶ ζωοποιῶν αὐτοῦ μυστηρίων, ὧν μεταλαβεῖν ἠξιώθημεν, πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων.

Ὁ Χορός· Ἀμήν.

Εἶτα ὁ Ἱερεὺς προσφέρει τῷ λαῷ τὸ ἀντίδωρον, τοῦ χοροῦ ψάλλοντος στίχους τοῦ προαναφερθέντος ψαλμοῦ ἢ ἑόρτια τροπάρια.

